

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Najava vsak četrtek in
v soboto s poštnino, vendar ali
v Mariboru s pošiljanjem
vsega za celo leto 5 din.
V letu 1922/23 pa 12,50 din.
V letu 1923/24 pa 13 din.
Izven Jugoslovije
je upravništvo "Slovenski Gospodar" v Ma-
riboru, Koroska cesta 5.
Vsi se dopolnijo do od-
govnosti. Naročnika se pla-
čuje v naprej.
Telefon interurban št. 113.

Uredništvo je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5. Re-
pisi se ne vračajo. Upri-
nišivo sprejema naročnika
in inserate in reklamacije.
Cene inseratov po do-
voru. Za večkratne opa-
primeren popust. Naslednje
reklamacije so pošljene
proste.
Čekovni račun pošte
urada Ljubljana št. 1000.
Telefon interurban št. 113.

27 številka

MARIBOR, dne 21 junija 1923.

57 letnik.

Naši poslanci proti novim kri- vicam.

V Beogradu zboruje sedaj narodna skupščina (drž. zbor). Kakor smo že pisali, se razpravlja sedaj o mnogih zelo važnih zakonih. Izdelan in za sklepanje pripravljen je že nov vojaški zakon, uradniški zakon in zakon o izvanrednih izdatkih državnih uprave. Pripravlja se sedaj začasni in stalni proračun, nov zakon za železničarje, za invalide, nadalje zakonski načrt o davkih, o zavarovanju zoper škodo po toči in živinski kugi.

Ker so liberalci, samostojne in socijalni demokrati razširili nesramne laži, češ, »klerikalni« poslanci so glasovali za vojaštvom in nove davke, oni so krivi draginje, povemo tem lažnjivcem, da poslanci Slovenske ljudske stranke:

1. niso v vladi in noben izmed njih ni minister;
2. niso in ne bodo glasovali za krivičen vojaški zakon in tudi ne za ogromne, povečine nepotrebne izdatke za armado;
3. niso glasovali za noben nov davek.

Ampak naši poslanci so:

V edločni opoziciji (v boju) proti sedanji čisto srbski vladi. Ako kaj kaj drugače trdi, je človek, ki sliši travo rasti.

Na vladi je sedaj srbska radikalna stranka, ona ima vse ministre in ona je odgovorna za vse krivice, ki se godijo našemu ljudstvu. Sokrivi pa so seveda tudi demokrati (liberalci), ki so bili dosedaj na vladi in ki so gospodarili kot ministri tako, da je vse zavoženo.

V vojnem odseku so naši poslanci govorili in glasovali proti temu, da bi naši fantje morali služiti tako dolgo dobo in še v daljnih krajih. Stavili so predloge, da se armada zniža, da služijo naši fantje v domačih krajih, da se morajo ogromni izdatki za armado znižati, da se morajo potrebeni fantje oprostiti vojaške službe. A kaj pomaga, ko pa demokrati in srbski radikalci glasujejo za dveletno vojaško službo in za brezmejno oboroževanje. Z našimi poslanci so glasovali samo bosanski muslimani in zemljoradniki. A to število je premajhno za uspeh. Če bi Radič bil s svojimi 70 možnimi v parlamentu, pa bi se dalo marsikaj doseči. Nemški poslanci (osem) pa izdajajo svoje volilce in glasujejo vsakokrat s srbsko radikalno stranko. Nemški in nemščutarski volilci so se strahovito opeklji, ko so glasovali za Nemec Schauerja. S svojimi glasovi so pomagali nas vse prodajati velesrbskemu militarizmu.

Naši poslanci imajo željo in voljo za sporazum v državi, a stari lisjak Pašič, ki je predsednik sedanje vlade in vodja srbske radikalne stranke, tega noče. On pozna samo Srbe. Dokler bo Pašič imel tako moč, Slovenci ne bomo dobili avtonomije, tako dolgo se bode v

naši državi grdo vladalo in gospodarilo. Konca doseganemu vladanju in gospodarstvu velesrbov tudi ne bo prej, dokler se hrvaški Radič ne bo spameroval in prisel našim poslancem na pomoč.

Našim volilcem lahko samo eno rečemo: Samo in edino poslanci Slovenske ljudske stranke skupno z zastopniki iz Bosne nastopajo proti sedanji vladi in proti krivični ureditvi naše države. Boj, ki ga vršijo, je hud in trpek. Lepše bi bilo sedeti v vladni večini, a tega naši izvoljeni možje nočejo, ker nočejo prodajati našega ljudstva, kakor so to storili demokrati in samostojne. Naši se bodo prihodnje tedne z največjo odločnostjo borili proti novim krivicam, ki nam jih hoče vladna večina prizadjeti. Ako ne bodo zmagali v svojem boju, je krivo to, ker jih je še premalo in ker Radič sedi doma za pečjo.

Se enkrat povdarnamo: Niso in ne bodo glasovali naši poslanci niti za en zakon in predlog, ki bi škodoval našemu ljudstvu. Naj kdo od nasprotnikov dokaže, če more!

Prihodnji tedni bodo v Beogradu burni, ker bodo naši zastopniki napeli vse sile, da odvrnejo krivične zakone.

Irci so se dolga stoletja borili proti krivicam in za svobodo in po dolgih in hudih bojih so zmagali in so postali samosvojni. Enako borbo vrši naša stranka za našo Slovenijo. In tudi nam bo zasijala enkrat zmaga. Obupati ne smemo!

Zopet v okovih militarizma.

Beograd, 12. 6.

Na pritisk poslancev Jugoslovanskega kluba, ki so člani vojnega odseka v narodni skupščini, se je dne 11. junija razprava o trajanju aktivne vojaške službe predčasno zaključila, da se klubi ponovno posvetujejo o tem vprašanju. Kakor znano, zahteva vladni vojni načrt 18mesečno aktivno vojaško službovanje. Poslanci K. Škulj, Andraž Bedjanič in Fr. Kremžar, ki so člani tega parlamentarnega odseka, so imenu Jugoslovanskega kluba in SLS predlagali, naj se uvede namesto sedanjega vojaškega sistema domača milica, kakor jo ima Švica in druge moderne države.

Naši poslanci pa so za slučaj, da ne uspejo z milično, predlagali, da se aktivna vojaška služba določi na šest mesecov. Utemeljevali so svoj predlog, da danes, kovo vojske ni treba, tudi ni treba fantov vežbati 12, 18 ali celo 24 mesecov v aktivni službi.

Celo kmetski poslanci radikalnega kluba so bili vneti za naše naziranje in so sklenili, da bodo naše predloge podpirali. V pondeljek, 11. t. m. popoldne, ko se je seja vojnega odseka prekinila, je predsednik tega odseka, odličen srbski kmet, radikal g. Dragovič, svo-

Okorno, staro orodje je bilo, kar mu je dal, pa bakrena kapica se je bleščala na užigalku, — samokres je bil nabit.

Polkovnik ga je vtaknil v notranji žep.

«Hvala!» je dejal. «Pa počasi govorite, da vas bom mogel razumeti!»

«Osem nas je vseh, ki bi se radi vrnili v Egipt. In vi ste štiri moški, je vsega dvanajst oseb. — Eden naših, Mehmed Ali, je povezal dvanajst najhitrejših kamel v eno gručo, najboljše so, izvzemši tiste, ki jih jezdita poveljnika. Straže so sicer postavljene, pa so raztepene po puščavi. Kamele so trdo tule blizu naju, — tiste tam za akcijo. Ako le pridemo do njih in jih spravimo na noge, pa nas nihče ne dobiti, vse druge živali so slabe in počasne. Povrh imamo puške. Posamezne straže nas ne bodo zadrževale. Mehovi z vodo so pripravljeni in jutri zvečer smo pri Nilu.»

Polkovnik seve ni popolnoma razumel črnčeve arabsčine, pa razumel je dovolj, da se mu je zasvetila lučica upanja v temi brezupnega položaja. Trpljenje pravkar prebitih ur je zarisalo svojo zgodbo v ostrih črtah na njegovo bledo lice in njegovi lasje — čudno! — so siveli in se belili od ure do ure čezdalje huje. Lahko bi se reklo, da je postarni človek, ki je ležal pod palmo zelenle oaze, oče tistega čilega, dobro ohranjenega vojščaka, ki je pred par dnevi z ravnim hrbtom in vojaškim korakom stopal gorindol po krovu »Kleopatre.«

«Izvrstno!» je odgovoril. «Toda — kaj naj počnešmo z ženskami? Njih niste vzeli v račun, če sem prav razumel!»

Črni topničar je skomignil z ramami.

«Mefiš —!» Ena izmed njih je stara — in žensk boste imeli na izbiro, ko prideš v Egipt! Temle tukaj se ne bo zgodilo nič hudega. Djali jih bodo v harem** vstopiti.

«Kar pravite, je nezmisel!» je dejal polkovnik strogo. «Ženske vzamemo seboj, ali pa vobče ne gremo!»

* Arabški, pomeni: »To ni nič!«

** Ženske sobe, kamor je bilo moškim prepovedano

jemu klubu poročal, da je treba aktivno službo z ozrom na potrebe kmetskega ljudstva znižati. V klubu radikalcev je bilo za ta predlog ugodno razpoloženje, ker se srbski radikali bojijo zameriti srbskim kmetom. A kaj se je zgodilo?

Ko je stari Pašič zvedel za Dragovičevu nakano, se je vsedel na avto in pridrčal v parlament, kjer je v radikalnem klubu govoril za 18- in 24mesečno aktivno vojaško službo. Slikal je radikalom nevarnost vojske na steno in izjavil, da je samo militarizem največja opora naše države. Značilno je dejstvo, da je vojni minister general Pešič bil pripravljen pristati na znižanje aktivne vojaške službe na 9, oziroma 12 mesecov, a stari Pašič se je postavil temu po robu. Tako se je srbska radikalna stranka zopet pokazala v svoji pravi luti. Če vse pogine, če propadejo posamezne družine, samo da imajo oficirji dobro plačo, da smo okovani v orožje, to jim je ljubše, kot blagor in zadovoljnost našega ljudstva.

Srbski radikalni stranki v borbi za vojaški zakon stojijo zvesto ob strani demokrati. Demokratska poslanka Edo Lukinič (advokat in bivši zagrizen madžaron) ter Agatonovič (profesor) sta se strastno borila v vojnem odseku za poostritev vojaške službe. Zahtevala sta 24mesečno neprekidno aktivno službovanje, govorila sta strupeno proti temu, da bi slovenski fantje službovali v Sloveniji, nasprotovala sta celo skupno z radikali naši zahteve glede oprostitev in dopustov.

Tu se zopet vidi, kako bi naši poslanci v boju proti srbskemu vojaškemu zakonu potrebovali onih 70 poslancev v parlamentu zarohnelo proti takemu starokopitarškemu vojnemu uzakonu, kakor je predloženi načrt, bi se Srbi morali udati. A Radič čopi doma v Zagrebu za pečjo, a srbska radikalna stranka bo skupno s Pribičevičemi demokrati dala naši državi tak vojaški zakon, katerega bodo objekvali naši sinovi skozi desetletja. Kaj pomaga Radičevim ljudem kričati na shodi, da so proti vojski, če pa ničesar ne upajo storiti, da bi se tak vojaški zakon preprečil, ali vsaj omili! Ali se bodo Hrvati keda spamerovali?

Pretirane zahteve vojnega ministra

je takole označil poslanec g. Pušenjak v svojem govoru o naknadnih kreditih:

Iznenadila nas je velika zahteva ministrstva vojne in mornarice. Že v budgetu se določa za ministrstvo vojne in mornarice 1 milijarda 127 milijonov dinarjev. Sedaj se pa zahtevajo še naknadni krediti v znesku 363 milijonov dinarjev. Pri razpravah ob priliki sestave

«Meni pa se zdi, da je to nezmisel, kar vi pravite!» je odgovoril črnec nevoljno. «Kako morate zahtevati od mene in od mojih tovarišev, naj storimo, kar bi se neizbežno ponesrečil? Leta in leta smo čakali na ugodno priliko in sedaj ko je prišla, — pa bi jo nam naj pokvarila neumnost s temile ženskami —?»

«Koliko sem vam obljudil, ako nam pomagate, da se rešimo in vrnemo v Egipt?»

«Dvesto egiptovskih funтов vsakemu in povišanje v armadi, — vse to na častno besedo Angleža.«

«Jako dobro! — Torej pa me poslušajte! Vsak dobiti tristo funtov, ako izpremenite načrt tako, da moremo vzeći tudi ženske seboj.«

Tippy Tilly se je v globoki zadregi praskal po goštih črnih kodrih.

«Utegnili bi že še spraviti tri izmed boljših kamel k onim, ki so pripravljene za nas. Res so še tri, kako dobre med tistimi tam pri ognju. — Ampak, kako naj dobitimo ženske na sedla? — Počasne so, vajene niso, mi pa moramo naglo opraviti, na mah se mora vse zgoditi, sicer nas prehitijo še preden smo zunaj v puščavi. — In če jih tudi spravimo na kamele, kako naj jih obdržimo na njih, ko bodo začele dirjati? — Bojim se celo za vas moške, da boste zdrknili iz sedla, kajti jezditi kamelo, ko je v najhujšem diru, to je težka reč! Za ženske sploh nemogoča! — Ne, ženske pustimo tu, in če jih vi nočete pustiti, jih bomo pustili mi in z njimi tudi vas, pa bomo sami pobegnili!»

«Jako dobro! Le pobegnite!» je dejal polkovnik suho in legel spat. Poznal je orientalce in dobro je vedel, da pri njih le tisti kaj opravi, ki malo govorí, pa tisto odločno pove.

Črnec se je obrnil in zlezel k svojemu tovarišu Mehmedu, ki je stražil kamele.

Prerekala sta se nekaj časa, pa tristo egiptovskih funtov se ne da odkloniti tako izlahka in zato je Tippy Tilly kmalu spet prilezel nazaj k polkovniku.

«Mehmed Ali», je pripovedoval, je pripravljen. «Sel je in bo prignal še tri kamele. — Pa stvar je ne-

V libijski puščavi.

Roman.

Angleški spisal A. Conan Doyle.

(Dalje).

Zenske so se utaborile pod gusto, obširno senco velike akacije, moški pa so legli pod palme. Rahlo so šepetali in se majali palmovi listi nad njihovimi glavami, pridušeni glasovi beduinov so prihajali sem od študentov in med nje se je pomešavalno zamolko hrustanje prežvekujočih kamel —.

In na krilih blagodejnega dobrotnega sene so odpadle njihove duše v daljno domovino, v plodovito dolino zelene Irske, v ravne ulice obljudenega Bostonia, v udobno kavarno londonsko, kjer so se ob vročih pooldnevinah zbirali člani častniškega kluba —. Njihove duše so hodile po potih nekdanjih prijetnih spominov, njihova trudna, izmučena telesa pa so brezčutna potivala pod šepetajočimi palmami oaze Selima v libijski puščavi —.

VII.

Polkovnik Cochrane se je zbudil. Nekdo ga je rahlo tresel za ramo.

Ko je odpril oči, je zagledal poleg sebe obraz Tippy Tillyja, nekdanjega topničarja. Prst si je držal na ustnicu in mu kazal, naj bo tisto, njegove velike črne oči pa so z nemirno čuječnostjo begale na vse strani in opazovale, ali ga kdaj ne vidi.

«Tiho ležite! Ne genite se!» je šepetal arabski. «Legel bom poleg vas, da me ne opazijo. Ali razumete, kaj pravim?»

«Da, — pa govorite počasi!»

«Dobro! — Tistemu črnemu človeku, ki mu pravite Mansur, — ne zaupam mu mnogo. Rajši bom sam govoril z miralajem.»

«Kaj mi hočete povedati?»

«Dolgo sem čakal, da so vsi zaspali, in črez uro nas poklicajo k večerni molitvi. — Najprvo, tule vzemite samokres, da ne boste brez orožja.»

* Turški, pomeni: polkovnik.

budgeta smo slišali, da se je število stalnega kadra zmanjšalo od 131.415 vojakov na 109.000 vojakov. Ostali pa so vsi krediti, ki se tičejo prehrane vojske, preskrbe s senom itd. Za hrano vojske je v budgetu predvideno 280 milijonov dinarjev, sedaj se pa zahteva še 83 milijonov dinarjev, torej za 30% več. Za krmno je v budgetu predvideno 96 milijonov dinarjev, sedaj se pa zahteva še 145 milijonov dinarjev, torej za 150% več.

Tem pretiranim zahtevam se ne čudimo, ako vemo, kakšno je gospodarstvo pri vojaštvu. Vojaška uprava dela dolgo in ko dobi proračun, plača še dolgo za prejšnje leto. Če se tako gospodari, potem ni čudno, da zmanjša sredstev, ki so potrebna za prehrano vojske in za druge potrebušine. Mi vemo, da ima naša vojska preveč konj takoj pri posameznih baterijah, kakor tudi oficirskih konj. V tem oziru je tudi treba precejšnje redukcije in potrebno je, da se izdatki za vojsko spravijo v sklad z našimi finančnimi razmerami.

Cudimo se zahtevi upostavitev pogranične trupe, za katero se zahteva 25 in pol milijona dinarjev. Lansko leto so se te pogranične trupe ukinile na zahtevo g.vojnega ministra in je za likvidacijo določen znesek 27 mil. din. Sedaj se pa ponovno zahteva upostavitev teh pograničnih trup. Pogranična četa, ki je obstajala nekaj časa na meji v Sloveniji, je bila sestavljena po večini iz ruskih beguncov-Vranglovev. V Sloveniji je ta pogranična četa delala tako, da je ostala v najslabšem spominu vsem prebivalcem. Če bo tudi na južni meji delala tako, kakor pri nas, potem ona ne bo ščitila naših meja, ampak bo strah in trepet lastnim državljanom. Zato smo nasprotni temu, da bi se dovolil takoj velik znesek za upostavitev pogranične trupe.

V budgetu vidimo, da se zahteva za nove vojne objekte v Macedoniji 10 milijonov dinarjev. Ker je gospod minister vojne in mornarice povdarjal, da je nemogoče uporabljati redno vojsko za stražo na meji, je tudi nepotrebno zidati nove objekte ob meji. Mi imamo mnogo vojnih objektov v Bosni in Sloveniji, ki se danes ne uporabljajo tako, kakor bi bilo potrebno za vojne namene in ki bi se dali z malimi stroški popraviti, da ne bi bilo treba izdajati tako velikih zneskov za nove vojne objekte. Mi smo odločno proti vsakim naknadnim kreditom za ministrstvo vojne in mornarice, ker vidimo, da so ti krediti mnogo previsoki.

Zapostavljanje kmetijstva sploh, Slovenije še na naseh!

Ogrömmni naknadni krediti, ki jih vlada zahteva, so razdeljeni tako, da odpade na najpotrebnje najmanj in da oni, ki so dobro in podpor najmaje deležni, nosijo največja bremena. Ta krivica žarko osvetljuje pravo lice toliko hvalisane enakopravnosti in vsem razsočnima in pravičnim mora biti naša zahteva po finančni avtonomiji popolnoma razumljiva in upravljena. Naš poslanec g. Pušenjak je vladu v parlamentu očital nepravilno razdelitev kreditov in pomanjkanje smisla in čata za mnogo potrebnih stvari ter potem iz tega izvajal in utemeljeval naše zahteve po finančni samostnosti. Naj sledi iz njegovega velevažnega in tehnika govorja naslednji del, ki se tiče kmetijstva:

Naš državni budget s predloženimi naknadnimi krediti predvičeva veliko svoto nad 8 milijard dinarjev. Od tega dobi ministrstvo poljoprivrede in voda

umna, vam rečem, in vsi tvegamo življenje! — Sedaj pa pojrite, da zbudimo ženske!

Cochrane je zbudil svoje tri tovariše in jim pošepal, kaj se je domenil s črnem.

Belmont in Fardet sta bila koj vneta za vsak še tako nevaren poskus. Drugače pa je bil Stephens. Spriznjal se je že z mislio, da je vse izgubljeno. Smrt je bila zanj neizogibna in ravnušno jo je hotel pričakovati. Ko pa je zvedel, da bo moral poskusiti nevarni beg in tvegati pri tem morebiti tudi življenje, ga je pograbil strah in tresel se je na vseh udih svojega dolgega suhega života. In potegnil je rdeče vezanega Baedekerja in je začel pisati oporočna na prazni, zadnji list knjige. Pa prsti so mu tako hudo dregetali, da lastnega pisanja ni mogel brati.

Caden je bil ta mož, vajen reda in neuklonljivosti postave. Smrt, ki se ji ni mogel izogniti, je bila zanj, se mu je zdela popolnoma v redu, prav zato ker je bila neizogibna in vsed tega po njegovem naziranju nekako določena in predpisana po usodi. Gledal jo je pred seboj in miren je bil. — Umreti pa na dirajoči kameli, v divjem begu, ne da bi vedel, kedaj ga zadene smrt, to je bilo zanj skrajno vznemirjajoče, »neredno«, in polnilo ga je z neznanim strahom. Ni se bal smrti, pa bal se je nepredvidenih slučajev, bal se je vsega, kar je motilo »urejeno« ravnotežje njegove duše, vsega, kar ni šlo po redu in postavi —.

Polkovnik in Tippy Tilly sta zlezla v senco akacije, kjer so počivale ženske. Sadie in njena tetka sta dremali, tesno sta se držali druga druge krog vratu in dekle je slonelo svoji teti na prsh. Gospa Belmont je bedela. Tako je razumela položaj, vse bo storila, je pogumno dejala, da se beg posreči.

»Ampak mene pustite tukaj!« je ugovarjala gospočna Adams čisto resno. »Stara sem, čemu bi vam delala nadlego in vas mučila —?«

»Ne, ne, tetica! je zajokala Sadie. »Brez vas se ne ganem! Nikar ne mislite, da bi pobegnila brez vas! Z nami morate, ali pa ostaneva obe tukaj!«

»Kaj bi se prepirali in obotavljal!« se je kregal polkovnik osorno. »Sedaj mi časa za to! Poguma in potru-

majško grobštinico 117 milijonov in sedaj še naknadni kreditov 15 milijonov dinarjev. Zaradi tega se ne smemo čuditi, da se cela vrsta važnih potreb tega ministrstva ni upoštevala.

Prenizki so krediti za zadružništvo, prenizki za kmetijske družbe, katerih cilj je, pospeševati intenzivno obdelovanje zemlje in s tem povzdigniti produkcijo, prenizki za pospeševanje živiloreje in konjereje, prenizki za razne tečaje in poučna potovanja, prenizki za kemična preizkuševališča, za kletarska nadzorništva in tako dalje.

Kar se tiče naših kmetijskih šol, moram povdariti, da služijo ista kot nekaka vzorna gospodarstva. Marsiknih važnih in potrebnih nalog pa ne morejo izvrševati, ker to zabranjuje zakon o državnem računovodstvu. Zato je potrebno, da se za kmetijske šole dovolijo iste ugodnosti, katere uživajo po členu 56. in 65. finančnega zakona državna tiskarna, narodna gledališča, prometne ustanove, pošta, šume in rude, da se odobrijo višji izdatki, ako so dohodki teh šol večji.

Mi vemo, da so pri nas premajhni krediti za regulacijo naših rek in potokov. Če pogledamo nazaj na delovanje narodne skupščine, moramo grajati, da se ni sprejel niti en kmetijski zakon in da se narodna skupščina ni brigala za interes našega kmetijskega prebivalstva. Naša država je agrarna država. Svoj čas se je ustanovil privredni savet kot posvetovalni organ ministrstva poljoprivrede. Ta začasni svet je na svojem prvem zasedanju izdelal in sprejel pet važnih kmetijskih zakonov, ki pa niso bili stavljeni na dnevni red narodne skupščine. Pozneje pa ta svet ni imel več sej. Naša naloga je, da po vzgledu vseh drugih držav, ki niso agrarne države, zahtevamo, da se ustanovi poseben parlamentarni kmetijski odbor, ki se mora brigati za vse potrebe kmetijskega ljudstva in pripravljati vse kmetijske zakone.

Gospod minister Trifkovič, ki zastopa ministra poljoprivrede in vode, je ohljubil, da se hoče brigati, da se povišajo krediti za to ministrstvo. Pozivam vse člane narodne skupščine, da se potrudijo za to, da dobina v novem proračunu znatno zvišane kredite za ministrstvo poljoprivrede in voda.

Posebevanje gozdarstva. Ustanovitev višje gozdarske v okraju Gornji grad.

Dohodki iz državnih šum in rudnikov bi se lahko podvojili in potrojili, ako bi se dali na razpolago potrebeni krediti za investacijo in eksploracijo teh državnikov ustanov. Če bi imelo ministrstvo za šume in rudnike zadostni denarni sredstev, bi se dohodki tega ministrstva značno zvišali. Pri tej priliki opozarjam na člen 26 fin. zakona, ki zahteva 14 dni po uveljavljenju proračuna parlamentarni odbor za gozdarstvo.

Proračun je stopil v veljavno lansko leto meseca julija. Kljub temu pa se še do danes ni izvolil parlamentarni odbor, katerega glavna naloga bi bila, da kontrolira gospodarstvo teh državnih ustanov, osobito da gleda, ali te ustanove donašajo ono rentabiliteto, katere donašajo enake ustanove zasebnikom. Gospod minister za šume in rude bi moral posvečati nekoliko več skrb delavcem in v pokojencem v rudnikih ter zboljšati njih materijelni položaj, ker bi s tem dal dober vzgled privatnim podjetjem, katera izkoristijo svoje delavce in voknjence. Naša država ima velike gozdne komplekse, ki so last države in zasebnikov. Žalibog pa nimamo niti ene nižje gozdarske šole. Nujno potrebno je, da se usta-

dite se! Življenje nas vse zavisi od tega! Tukaj vas ne moremo pustiti!«

»Pa padla bom s kamelem!«

»Privežem vas na sedlo! Da bi se imel svoje sedečo ruto, ki sem jo dal Stuartu — Torej Tilly, mislim, da lahko poskusimo!«

Pa črni topničar je streljal v puščavo z obupnim obrazom in na polkovnikove besede se je obrnil na peti ter zakele.

»Tule poglejte!« je jezno vzkliknil. »Sedaj pa vidiš, kako korist imamo od vašega neumnega čenčenja! Vse ste uničili! Beg je nemogoč! —«

Sest dervišev na kamelih se je hipoma prikazalo na robu kotline. Ostro se je očratala gruča jezdece na temnomodrem večernem nebnu. Naglo so jezdili in s puškami so mahali po zraku, ko so prišli bližje.

Trenutek pozneje je zapel rog in po taborišču je zašumelo kakor v prevrnjenem čebelnem panju. Polkovnik je pohitel k tovarišem, črnec pa k svoji kameli. Stephens si je olajšano oddahnil, Belmont je temno gledal, Fardet pa je besnel in krilil z zdravo roko po zraku.

»Proklet!« je vpil. »Ali že ne bo kmalu konec teh derviških čet? Koliko jih bo pa še prišlo? Kot da jih je vsa puščava polna!«

»O — ali mislite, da so to res derviši, kaj? je dejal polkovnik z ledeno hladnim glasom. »Zdi se, da ste izpremenili svoje mnenje! Mislit sem, da so derviši izmišljotina angleške vlade —.«

Ubogi polkovnik je izgubljal zadnje ostanke poguma in potrepljivosti —.

Njegove zbadljive besede so bile kakor iskra v sod smodnika —.

V hipu je planil Francoz nadenj in cela ploha jezinh, pretrganih besed se mu usula preko drhtičnih ustnic. Pograbil je polkovnika za vrat, še preden sta manj mogla Belmont in Stephens ubraniti.

»Da ni zavoljo vaše osivele glave! —« je vpil.

»Predržna nesramnost!« je vzkliknil Cochrane.

»Gospoda!« je miril Belmont, »ako moramo umriti, umrimo kakor možje ne pa kakor cestni pobalniški.«

novi gozdarska šola v Sloveniji. Ustanovila bi se lahko v okraju Gornji grad, kjer bi dali zasebniki marsikero pripomoč, da bi ne bilo vsega treba plačati iz državne blagajne.

Lansko leto smo v ekspoziciju gospoda ministra za agrarno reformo slišali, da hoče likvidirati ministrstvo za agrarno reformo. Vidimo pa, da se delovanje tega ministrstva podaljšava neprestano. Nujno potrebno pa je, da se likvidirajo vse posli, katere ustvarja agrarna reforma. Prav posebno pa je potrebno, da se izločijo iz agrarne reforme kmetijska posestva, katera kmetje obdelujejo sami, v prvi vrsti pa gozdna posestva. Ta posestva obsegajo sicer velike površine zemlje, a so nepristopna in jih ni mogoče obdelovati. Ta kmetijska posestva naj se torej izločijo iz obvezne agrarne reforme.

Za prehrano vinorodnih krajev.

Ne smemo misliti, da sta pasivni samo Srbija in Črna gora, ampak da so pasivni tudi prečanski kraji, osobito, kjer se goji vinogradništvo. Mi imamo danes vinski krizo, da ni mogoče prodati vinskih pridelkov. Ljudstvo v vinorodnih krajih ne more kupovati živilenskih potrebušin, ne opravljati del, ki so potrebna v vinogradih. Zato opozarjam gospoda ministra za socialno politiko, da dovoli primerne prispevke za prehrano pasivnih prečanskih krajev.

Podpora v slučaju toče, požara itd.

V proračunu leta 1922-23 je za vso Slovenijo za podpore v slučajih elementarnih nesreč stavljen samo znesek 250.000 dinarjev. Ta podpora je mnogo premajhna in ni mogoče v slučaju toče, požara itd. dati primerne pomoči oškodovanim. Zato je neobhodno potrebno, da se podpore za slučaj elementarnih nesreč znatno zvišajo.

Zahtevamo avtonomijo in finančno samostojnost.

Prečanski kraji se opravičeno pritožujejo, da se vladu premalo briga za šole, ečete, železnice, bolnice, za zadružništvo, da premalo pospešuje obrt, trgovino itd. Zahteva po avtonomiji je umestna že radi tega, ker bi posamezne pokrajine prispevale za te namene v mnogo večji meri, kakor pa to storiti država, kakor tudi radi prevelike obremenitve Slovenije.

Dohodki države se dele v splošne in specijalne dohodke. Splošni dohodki v znesku 2 milijardi 488 milijonov din. niso razdeljeni po posameznih pokrajinalah, in zato ni mogoče povedati, koliko teh dohodkov odpade na posamezne pokrajine. Kdor pa pozna razmere v Sloveniji in ve, da ima v Sloveniji nekaj industrije, tisti tudi ve, da potrebujejo mnogo več, kakor drugod, da so dohodki države iz carine in trošarine mnogo večji kakor v drugih pokrajinalah. Mi vemo, da plačamo mnogo več, kakor nam gre po številu prebivalstva. Najboljši dokaz za to, to so specijalni dohodki.

Specijalni dohodki sestavljeni iz neposrednih davkov, specijalne trošarine in takš so v proračunu določeni za Srbijo z 263 milijoni dinarjev, za Slovenijo pa, ki ima komaj en milijon prebivalcev, z zneskom 92 milijonov dinarjev. Takoj vidimo, že tukaj, da plačamo v večji meri, kakor nam pa gre po število prebivalstva. Še bolj je pa razvidno to, če izračunamo, koliko je plačala teh dohodkov v 6 mesecih Srbija in koliko Slovenija. Srbija je plačala 141 milijonov, Slovenija pa 79 milijonov, torej skoraj toliko, kolikor odpade na celo leto. Ce mi izračunamo to v procentih, vidimo, da je

»Dejal sem le, da me veseli, ker se je gospod Fardelet vsaj nečesa naučil v libijski puščavi!« je zaničljivo rekel Cochrane.

»Molčite! — Kaj mu pa hočete čitati?« je rekel vpit tudi Belmont.

»Pri moji časti, Belmont, — ne pozabite, s tem govorite! Z menoj se tako ne govoriti —!«

»Torej pa pazite na lastne besede!«

»Gospodje, —, kaj takega vprito žensk! —« je vzkliknil Stephens.

In razsrjeni, do skrajnosti razdraženi možje so mahanome utihnili. V mraku temnem molku so stopali gor in do pod drevjem in jezno je vlačil vsak za svoje brke.

Zla volja je nalezljiva. Celo hladni, reda in umerjenost vajeni Stephens se je razburjal in razdražen je zavajjal, kadar mu je kateri tovariš prišel bližju.

Njihova usodo se je bližala vrhuncu, smartna senca se je zagrinjala nad njimi — pa vkljub temu so se zbadali in prepirali in niso mogli pozabiti na malenkostne osebne žalitve, tako malenkostne, da jih je bilo težko besedah povedati.

Pa čudno ni bilo prav nič, da so se ti sicer olikan in vljudni možje tako grdo sprekli. Izmučeni so bili izdelani, njihovi živci so bili napeti do skrajnosti, lotoval se jih je po tolikih razočaranjih in prevarah brez up — treba je bilo le malenkosti in živčna prenapetost se je izpremenila v razdraženost in ta je buknila v prepir.

Srbija plačala v 6 mesecih na špecijalnih dohodkih 53.8 odstot. Slovenija pa 85.6 odstot. na celo leto odpadočih zneskov, torej za 32 odstot. več nego Srbija. —

Kar se tiče neposrednih davkov, vidimo, da je za Srbijo določen znesek 158 milijonov dinarjev. Plačala je pa Srbija v 6 mesecih 72 milijonov dinarjev, torej nekoliko manj, kolikor odpada na polovico leta. Za Slovenijo je določena svota 44 milijonov dinarjev, plačalo se je pa v 6 mesecih 42 milijonov, skoro toliko, kolikor odpade na celo leto.

Specijalna trošarina se je — in temu se ne moremo čuditi — v proračunu določila za Srbijo v sramotno nizkem znesku 1 milijon din. Plačalo se je po prvih 6 mesecev 943.000 dinarjev.

Za Slovenijo je pa določeno na špecijalni trošarini 2 in pol milijona dinarjev, plačalo se je pa v 6 mesecih 6.100.000 dinarjev, torej skoraj trikrat toliko, kakor določa proračun.

Iz teh številk je razvidno, da niso prazne besede, ako se pritojujemo, da znatno več plačamo, kakor nam gre po proračunu in da smo bolj obremenjeni kakor druge pokrajine.

Hočem povedati, kako odpadajo ta razna plačevanja na posamezne prebivalce v naši državi. Od vseh teh špecijalnih dohodkov pripada po proračunu v Srbiji na enega prebivalca 62.93 dinarjev ali okroglo 63 dinarjev, v Sloveniji pa 88.24 dinarjev, torej pride v Sloveniji na posebo za 26 din. na leto več kakor v Srbiji.

Sedaj pa poglejmo, kako so se plačali v 6 mesecih v Srbiji špecijalni davki in koliko odpade na glavo. V Srbiji odpade na glavo 33.80 dinarjev, v Sloveniji pa 75.45 dinarjev. Torej se plača v Sloveniji več kot dva krat toliko na glavo vseh špecijalnih državnih dohodkov, kakor v Srbiji. (Medkljici v središču: Zato čemo, da izjednačimo porez vsuda, pa čemu tu grešku popraviti!) Mislim, da je bilo dovolj, da smo 4 leta več plačevali, kakor nam gre. Skrajni čas je, da se nam dajo izdržavnih sredstev krediti za naš gospodarski obstoj na razpolago.

V zvezi z avtonomijo zahtevamo kot eno njenih glavnih točk finančno samostojnost za posamezne pokrajine. Vsaka pokrajina naj prispeva k skupnim stroškom države kolikor odpade na njo z ozirem na število prebivalstva, ostale svoje dohodke naj pa uporabi za svoje namene. Vsaka pokrajina bo plačevala toliko davkov, kolikor bo imela potreb. Vsaka pokrajina bo imela toliko in takih šol, toliko in takih cest ter železnic, toliko in takih bolnic ter humanitarnih ustanov, toliko in takih gospodarskih naprav, kolikor jih bo sama vzdrževala. Vsaka pokrajina bo izvršila toliko in takih melioracij in regulacij, bo v toliko pospeševala posamezne gospodarske panoge, posamezne stanove, kolikor bo zanje prispevala. Prava bratska ljubav veleva, da že vendar enkrat preneha zapostavljanje posameznih pokrajin na korist drugih, da že vendar enkrat preneha ona, vse prej ko bratska neenakost, ki je glavni vir nezadovoljstva. Če bo morala vsaka pokrajina sama skrbeti za svoje potrebe, potem bo nastala med posameznimi pokrajinami neka plemenita tekma, ki bo le v korist države.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Beograjska vlada je prišla v veliko zadrgo radi preobrata v Bolgariji. Priči se je veliko prepozno zadebla zavedati, kako dobrega soseda je imela v prejšnji bolgarski zemljoradniški vladi in ko je ta padla in ko je bil umorjen njen predsednik in vodja Aleksander Stambolijski, se je en del beograjskih politikov začel ogrevati za vojaški pohod proti Bolgariji. To in pa protestno spomenico proti novi bolgarski vladi so pa prečili zavezni in tudi člani male antante. Angleži in Italijani podpirajo novo bolgarsko vlado in za to so tudi Francozi svetovali Beogradu, naj počaka, Rumuni pa vidijo v novi bolgarski vladi celo varstvo in učvrščenje vladarskih hiš na Balkanu in tako je ostala naša zunanjna politika brez vsake zaslombe. Vojni pohod proti Bolgariji so zahtevali zlasti demokrati, ki so se tudi nadeli, da bodo vprito zunanjin zapričajev zopet prišli v vlado.

V skupščini se razpravlja o uradniškem in vojaškem zakonu. Gleda prvega so naši poslanci zahtevali, naj se nujno obravnava, vladu se pa nič ne mudi. Veliko pozornost posvečuje vojaškemu zakonu in demokrati, ki v vseh drugih stvareh vladu nasprotujejo, so še hujši militaristi kot radikalni ministri. Novi vojaški zakon določa 95.000 D letne plač za vojvode in admirale, demokrati pa seveda predlagajo 120.000 D. Izvolil in se stavil se je odbor za proučevanje zakona o pomoči poskodovancem po toči. V odboru je bil izvoljen od Jugoslovanskega kluba poslanec Gostinčar (namestnik poslanec Krajnc). Predsednik je dr. Peleš.

BOLGARIJA.

Nova bolgarska vlada se je trdno vsedla in se bo najbrž tudi obdržala. Kmetski upor se ni posrečil in sam vodja Stambolijski je v boju izguvil življenje. — Kmetje se še vedno upirajo, nimajo pa pravega vodstva in pravnih bojnih sredstev proti vojno oboroženi vladni vojski. V Sofiji imajo zaprtih kakih 500 upornih kmetov in nova bolgarska vlada bo začela deliti svojo «pravico» s tem, da jih bo po prekem sodu postrelila.

NEMSKA PRITOZBA.

Nemška vlada je poslala noto vladam v Londonu, Madridu, Rimu, Varšavi, Moskvi, Haagu, Bernu, Ko-

danju, Kristianiji, Stockholmu, Rigi in Varšavi, v katere opozarja na nasilstvene načine francosko-belgijskih zasedbenih čet v Poruhru. Kljub pripravljenosti Nemčije, da se pogaja, nadaljujejo francoske oblasti teror in ga še povečajo. S tem se prebivalstvo le še izziva k odporu in sili k obupnim dejanjem, ki morejo imeti nedogledne posledice. Nota protestira proti takemu postopanju Francije, ki tudi ne odgovarja na opetovanje predporanju Francije, da se predložijo vsi slučaji mednarodnemu razsodišču.

Tedenske novice.

Vsem cenj. naročnikom, ki še vsaj deloma niso poravnali naročnine za drugo polovico leta, se z 1. julijem ustavi list. Naročnina za »Slov. Gospodar« stane do novega leta 12.50 din., za četrto leta 6.50 din.

Slovenski mladeniči in možje! O našem narodu gre glas: vsak pošten Slovenc je veren in praktičen katoličan. Žal, da to dobro znamenje o nas ni več tako resnično, kakor je bilo še pred dobrim časom. Versko mladost in brezbržnost že pozna marsikatera slovenska hiša, posebno pa še očitajo mladeničem in možem, da se pač raje brigajo za vse drugo, ko pa za ohranitev in okrepitev naše stare svetinje — sv. vere. Naša moška čast pa ne pripušča, da bi bila osenčena kakorkoli. Zato pokaži vsak, da smo bili pač malo pozaspani in malomarni, a pod noge pa se nismo dali nikomur. Katoliška vera in pošten Slovenc so pri nas še vedno skupne stare veljave. Katoliki smo, Slovenci smo, Marijini otroci smo! Da je temu tako, hočemo pokazati na marijanskem shodu mladeničev in mož, Vabimo, ne kličemo vas, da prihajte takrat, stari in mladi na Goro k Materi naši, kjer bomo obnovili, kar smo že bili nekdaj pokazali, kaj smo zdaj, povedali, kaj hočemo še biti. Spored shoda bo sledič: Ob 9. uri dopoldne slovesna pridiga (č. g. p. Gabrijel), nato slovesna sv. maša. Ob pol 11. uri javno manifestacijsko zborovanje na prostoru pred cerkvijo. Govorijo: č. g. p. F. Ramšak in g. Jožef Stabej. Popoldne ob 2. uri sklepna pridiga (govori č. g. J. Kalan) in slovesne litanije. Hrano naj si po možnosti vsak prineše s seboj. Pridite sami, povabite druge, povejte vsem!

Zborovanje naše stranke v Jarenini. Iz Jarenine smo prejeli o našem shodu tole poročilo: Pri nas se je vršil v nedeljo, dne 17. junija po rani sv. maši shod pristašev Slovenske ljudske stranke, na katerem je poročal naš poslanec Franjo Žebot o sedanjem političnem položaju v naši državi. Posebno pozorno smo sledili govornikovim izjavanjem glede dogodka v Bolgariji, glede Pašičeve velesrbske politike, ki noči nam Slovencem dati samostojnost. Nadalje je poslanec govoril o vojaškem zakonu, s katerim nas hočajo srbski radikali in demokrati vkovati vše hujše verige militarizma. Če bi Radič ne sedel doma za pečjo, bi se dalo marsikaj preprečiti. Shodu je predsedoval ugleden naš pristaš g. Alojzij Supanič. Udeležba je bila vkljub slabemu vremenu prav lepa. Tudi iz Št. Ilja in Sv. Jakoba ter drugih okoliških župnij so došli naši zaupniki. Gostilniški prostori, gospoda Cvilaka so bili nabiti polni. Zborovalci so izrekli našemu poslancu in celenemu Jugoslovenskemu klubu popolno zaupanje s prošnjo, da vstrajajo še nadalje v hudem boju za pravice našega ljudstva. Veseli smo, da naši poslanci tako pridno zahajajo med ljudstvo in nas poučujejo o položaju.

Zborovanje zaupnikov v Celju. V nedeljo, dne 17. t. m. se je vršilo v Celju ob obilni udeležbi zborovanje zaupnikov SLS iz celjskega, laškega in vranskega okraja. Gospod poslanec Krajnc je podal izčrpno poročilo o notranjem političnem položaju. Ovrgel je grde laži, ki jih razširjajo nasprotniki Jugoslovenskega kluba, ter pojasnil potrebo taktike, ki jo je zavzel Jugoslovenski klub v boju za pravice slovenskega naroda. — Zborovalci so dobravali delovanje naših poslancev, in zahtevali, naj vstrajajo v boju za avtonomijo. Sprejete so bile tudi primerne rezolucije.

Dekliškim zvezam! Iz nekaterih krajev prihajajo razveseljiva poročila o življenju in delovanju naše organizacije, od drugih pa ni ne veselih, ne žalostnih poročil. Ne ve se, ali živijo ali životario, če bedijo ali spijo, ali jim je postavljen znak probude in vstajenja, ali znak večnega miru in pokojal. Škoda malih moči, ki jim poteka čas v takem brezdelju! Na nekatera dekleta, kjer še ni Dekliških zvez, je poslalo tajništvo SKSZ dopisnice glede ustanovitve Dekliške zveze. Prosimo še enkrat, da odgovorite v najkrajšem času! Tudi smo poslali na Dekliške zveze »Pristopnice k SKSZ v Ljubljani. Nekatere so jih takoj izpolnile in vrnile, druge pa še do danes ne. Najbrž se bojijo članarine. Ni se treba batiti! Članarina se bo določila skupno, tako da posamezne članice tega niti občutile ne bodo. Zato vse na delo z delujočimi, vse v življenje z živečimi! — Bog živil!

Za regulacijo Drave se je zopet potegnil pri ministrstvu v imenu Jugoslov. kluba g. poslanec Vesenjak z naslednjo interpelacijo: Drava povzroča nižje Maribora v občini Št. Janž na Dravskem polju, v občini Sv. Marjan pri Ptaju, v občini Stojnici, Muretinci, Mala vas, Gajovci in Cvetkovci ogromno škodo ne samo s svojimi poplavami, temveč še veliko bolj s tem, da izpreminja svojo strugo ter uničuje rodotvornina, obdelana polja, lepe travnike, gozdne in pašnike. Po nekaterih krajih je reka izpremenila zadnja tri leta strugo že tako močno, da so izgubili posestniki več kot polovico svojih obdravskih posestev. Tam, kjer je še pred par leti kmet oral, kosil in sekal drva, je sedaj prodec in razruvana struga. Toda ogrožena in odvzeta ni le posest, temveč ogroženi so tudi prebivalci s svojimi hišami in gospodarskimi poslopji v posameznih izmed zgoraj imenovanih občin.

Znano je, da ima direkcija voda v Ljubljani podrobne načrte za regulacijo te reke od bivše uprave v Gradcu in Dunaju. Na podlagi teh načrtov so se opravljala najnujnejša dela v ogroženih krajih. Tako je bilo preskrbljeno za varnost ljudi in njihovega imetja in so se dela vršila v okviru velikega regulačnega načrta. Tudi sedaj so bile po izjavah bivših ministrov poljoprivrede in voda predvideni v te svrhe skromni krediti, ali delo se ni ali pa premalo in tako ne propadajo le započeta dragocena dela, temveč nastajajo razmere, kakor so označene v prvem delu tega upita. Da ne bo škoda za prebivalce in državo še večja, opozarjam na ta dejstva ter vprašamo: 1. Ali so Vam, g. minister, ta dejstva znana? 2. Ali hočete staviti v proračun za leto 1923-24 dovoljne svote, da se obavijo najnujnejša dela, s katerimi se reši imetje in življenje obdravskih prebivalcev in se obvarujejo tudi že izvršena dela? Prosimo za pismen odgovor!

Naši poslanci so vložili na ministra za zgradbe glede podprtavljenja cest v ptujskem in mariborskem okraju tole interpelacijo: V mnogih vlogah na pokrajinsko upravo za Slovenijo je okrajni zastop ptujski in kralj. okrožna gradbena sekcijska v Ptiju zahtevala, da se prevzamejo sledeče okrajne ceste med državne ceste: 1. Maribor—Ptuj—Ormož, 2. Ptuj—Zavrč—Varaždin, 3. Ptuj—Krapina—Zagreb ter 4. Gornja Radgona—Ptuj—Rogatec—Čelje. Vse imenovane ceste so postale po ustanovitvi naše države velike prometnozvezne žile in so izrazite tranzitne ceste, ki ne služijo samo posameznim okrajom, temveč celim pokrajinam in vodijo proti sredini naše kraljevine. One so v vojaškem kakor splošnogospodarskem in trgovskem prometu glavne žile severnega dela naše države. Navedene ceste so zgrajene v potrebnih predpisanih širokosti, so razmeroma v dobrem stanju, toda posebno ptujski okrajni zastop bo gospodarsko izkravvel ob njihovem vzdrževanju. Okrajni zastop mora za vzdrževanje že sedaj nabirati okrajne dolklade k vsem direktinim davkom v znesku 420%, česar pa za več let ne more in za državni promet tudi ni obvezan. Opozarjam, da veže cesta Maribor—Ptuj—Ormož in cesta Ptuj—Zavrč—Varaždin kraje, ki imajo državne ceste, torej se tukaj le pretrgano državno omrežje lepo sklene in zveže. Zato je zahteva ptujskega okrajskega zastopa popolnoma utemeljena in uvrstitev teh zgoraj imenovanih cest med državne ceste nujna, neodlažljiva gospodarska, ekomska potreba, utemeljena tudi iz vojaškega stališča in iz stališča ugleda naše države in njene uprave ob severni meji. Vprašamo torej: 1. Ali se Vam, g. minister, zgoraj navedena dejstva znana? 2. Ali hočete ugoditi zahtevi ljudstva in rešiti tudi propasti gospodarstvo ptujskega okraja s tem, da uvrstite našedane ceste med državne ter vpostavite za njih vzdrževanje v proračun za leto 1923-24, odnosno v dvanajstine za prve mesce tega budžetnega leta potrebne svote. Prosimo za pismen odgovor.

Naši poslanci za prehrano revnejših krajev v Halozah in Slovenskih goricah. V imenu Jugoslov. kluba se je potegnil glede prehrane revnejših krajev g. posl. Vesenjak pri ministrstvu za socijalno politiko tako-le: Tudi v bivši Slovenski Štajerski imamo celo vrsto krajev, kjer je prebivalstvo revno ter trpi vsled vinskih krize ponokod naravnost glad. To so pred vsem po Halozah in Slovenskih goricah v okrajnih glavarstvih Ptuj, Maribor in Ljutomer viničarji, pa tudi manjši posestniki, kateri imajo le skromne hišice in male vinograder ter po legi in kvaliteti zemlje ne morejo pridelovati vsakdanje hrane. Stanje teh ljudi je tako bedno, da oni sami in njih otroci nimajo ne hrane, ne oblike, ne obutve za zimo. Ako sploh kateri del državljanov, potem zasluži gotovo da del osobito skrb in pažnjo ministra za socijalno politiko. Bednemu stanju bi se zamoglo tudi znatno odpomoči, ako bi se skrbelo za izvoz vina ter bi nam celokupna vlasna priporila spet vinski trg, kakor smo ga imeli skozi desetletja. Ne vemo, ali so Vas, g. minister, Vam podrejeni uradi in druge administrativne oblasti poučile o vsem tem, zato vprašamo: 1. Ali Vam je zgoraj opisano bedno stanje viničarskih in maloposestniških slojev v Halozah in Slovenskih goricah znano? 2. Ali hočete v dvanajstih za prihodnje mesce in v proračun za leto 1923-24 staviti primerne svote za pomoč v prehrani teh krajev? 3. Ali hočete za zmanjšanje bede vplivati na svoje kolege: ministra trgovine, ministra saobračaja in ministra financ, da z dobro tarifno in izvozno politiko pospešujejo izvoz vina? Prosimo na vprašanje pismen odgovor.

Koliko stane hrana za enega vojaka. Pri razpravi o naknadnih kreditih je povedal zastopnik vojnega ministra, da stane hrana dnevno za enega vojaka 40 K. Za takšno pomije, kakor ga povečini dobivajo vojaki, je to gotovo dovolj drago. Seveda morajo razni lifestanti in upravniki za sebe na račun prehrane zaradi, da si gradijo hiše in da se njihove rodbine valjajo v izobilju ter hodijo v letovišča in kopališča.

Mariborski Ljudski oder v Rušah. Zadnjo nedeljo, dne 17. t. m., nas je obiskal mariborski Ljudski oder in nam igral delavsko igro »Žrtve.« Pripravil nam je s svojim posetom popoldan, za katerega smo mu vši, ki si v boju s krivičnim družabnim redom služimo trdi kruh, iskreno hvaležni. Res, ne imenuje se zmanj Ljudski oder, saj je bilo vse, kar smo videli — pretresujoča deklamacija g. Peršuh, kakor tudi krasna misel pravice in ljubezni, ki jo oznanja igra »Žrtve« — tako bližu našim dušam, kot da je iz njih samih zajeto. Le preko žrtve in trpljenja je mogoče do zvezd sreče in zadovoljnosti, ta nauk, ki ga pridigajo »Žrtve«, naj mariborski Ljudski oder ponese preko poletja s polnim uspehom na deželo in pridobil si bo srce vsakogar, ki trpi in se trudi v borbi za pravičnejšo bodočnost.

Razstava risb in ročnih del se vrši v zavodu šolskih sester v Mariboru od 22. do vstopnega 26. t. m. Ken-

se čas razstave ne bo podaljšal, so vabljeni vsi, ki se zanimalo za umetnost mladine, da si v označenem času ogledajo razstavo.

Sprejemani izpit v I. letnik drž. moškega učiteljišča v Mariboru. Vpisovanje v I. letnik omenjenega zavoda se vrši dne 28. junija od 11.—12. ure v ravnateljstvu. Učenci, ki so dovršili IV. gimnazijski ali realni razred ali nastavni razred meščanske šole, vstopijo v I. letnik brez izpita, dokazati morajo le, da imajo posluh za glasbene predmete. Vsí drugi učenci delajo dne 29. junija od 8. do 12. ure pismeni, dne 30. junija popoldne ob 2. uri pa ustmeni sprejemni izpit. Vsak učenec naj prinese s seboj zadnje šolsko izpričevalo in krstni (rojstni) list. Uradni zdravnik bo pri vsakem učencu določil, če je duševno in telesno sposoben za učiteljski stan. V jeseni bo sprejetih v I. letnik le toliko gojencev, v kolikor bo to prostor dopuščal. Ravnateljstvo.

Novice iz Hoč. Na binkoštni pondeljek je romalo okoli 250 Hočanov v Petrovče in k Sv. Jožefu v Celje. — Dne 9. junija je 4. četrti razred hočke šole pod vodstvom g. nadučitelja Vauhnika napravil podučni izlet v obmejni Št. Ilj, kjer so bil vsi udeleženci v gostoljubni hiši g. Thalerja čez vse ljubezljivo sprejeti in pogosčeni. Naj prejme vrlji mladinoljub tem potom od naše šolske mladine najiskrenejšo zahvalo! — Dne 11. junija sta obhajala zakonska Čurič pri Sv. Lenartu svojo zlato poroko. Cerkev in okolica je bila za to slovesnost prav lepo ovenčana.

Predsednik jareninskega Orla umrl. Iz Jarenine se poroča: Neizprosna smrt je posegla v vrste naše mladine in nam vzela enega najboljših mladeničev v župniji. Dne 16. t. m. je po dolgi mučni bolezni umrl predsednik tukajšnjega Orla Frančišek Šketa v 27. letu svoje starosti. Med vojno si je nakopal na soški fronti pljučno bolezni, kateri je sedaj podlegel. Prerano umrli je bil vzoren mladenič, vnet in požrtvovan za vse blago in dobro, osebno pa nad vse skromen in prijazen. Kako priljubljen je bil pokojni, je pričal veličasten njegov pogreb dne 13. t. m. Bratje Orli so v krojih nesli svojega blagega tovariša k zadnjemu počitku. Častno so rajnega počastili tudi bratje iz Maribora s številno udeležbo na pogrebu. Ob grobu je govoril ganljivo slovo pokojnemu mnogoč. g. dekan Josip Čižek, v imenu Orlova pa se je poslovil od njega br. Ign. Tirš, tajnik mariborskega orlovskega okrožja. Uranimmo mu blag spo min, on pa naj mirno počiva v Gospodu!

+ Umrla je v Jarenini Katarina Donko, ki je bila vzorna mati in dobra gospodinja. Matere, kot je bila Donkova, so pravi blagoslov božji za celo občino. One blažijo srca soobčanov ter jih nagibljejo k lepemu ter dobremu. Naj ti sveti blaga mati večna luč!

Meščanska šola v St. Lenartu v Slovenskih goricah. Vpisovanje v I. razred za šolsko leto 1923—24 se vrši dne 29. in 30. junija ter dne 1. julija, vsakokrat od 9. do 11. ure v pisarni šolskega poslopja meščanske šole. Učenci in učenke morajo priti v spremstvu roditeljev ali njih namestnikov. Prinesti morajo s seboj krstni izpis in šolsko naznanilo o z dobrimi redi dovršenem V. šolskem letu. Stari morajo biti 11 let ali pa morajo 11. leto starosti završiti s koncem tega leta. — Ravnateljstvo.

Orjunci pri Sv. Trojici v Slov. gor. Iz okolice se nam piše: Mnogokrat se čita v naših listih o nečloveških činih nadutih orjuncem. Zato naj svet izve, da imamo tudi pri nas sedem takih orjuncev. Med temi je tudi trgovec Franc Skuhala, ki priporoča v vseh okoliških župnjah svojo trgovino in vabi v njeno trojiške romarje. Dobro, da ga zdaj poznamo; ne bomo mu hodili več na pot, ako hoče biti naš nasprotnik. Orjuncem je tudi krojač Franc Kramberger, ki se tako prilizuje gospodom duhovnikom in njim poljublja hinavsko roke; tudi on je med razgrači in Sokoli. Si ga bomo dobro zapomnili.

Agrarna reforma in vurberška grajščina. Iz Vurberga poročajo: V slovanski državi prebivamo, pa na Vurbergu je vendar še velik del ljudstva odvisen od nemške milosti. Češki grof Herberstein ima tukaj grajščino s posestvom. Ima dva oskrbnika; prvi, ki stane v Ptiju, se imenuje Gumbert, drugi je Tipl. Oba sta Nemca in neprijatelja našega ljudstva. V prejšnjih časih, ko še ni bilo teh dveh gospodov na Vurbergu, so ljudje dobili pri grajščini dosti drv, dosti listja in še precej krme. Poleg tega so z Vurberga še drugi ljudje vozili drva na vse strani. Tudi listja so dobili domači in drugi ljudje dovolji po potih in grabah grajščinskih goš in kljub grabiljenju so zrastle sedanje lepe goše. Zdaj daje grajščina drva za občino občinskemu agrarnemu odboru, a veliko premalo. Siromakom sploh manjka kurjave. Od agrarnega odbora ne morejo dobiti, ker mu grajščina premalo daje. Oskrbnik Tipl tudi nič noče dati. Pravi, da agrarna reforma ne dovoli. Tega ne verjamemo. Kam pa gredo drva, saj jih vendar vsako zimo dosti posekajo? Ljudje drva morajo imeti in če jih drugače ne dobijajo, bodo prisiljeni krasiti. Pozivljamo okrožni agrarni urad, da tem razmeram naredi enkrat konec. Boljše je, nobene agrarne reforme kot taka, da ljudje ne morejo dobiti potrebné kurjave. Ravno tako je z listjem; jeseni dobijo malenkost tisti, ki ničesar nimajo, po leti pa nihče, čeprav bi zdelknil pred ta dva Nemca. In listja je vendar dovolj; vemo za pota in grabe, kjer so vedno grabili, a zdaj ga ne dajo ubogim ljudem. Krme zdaj pri grajščini nihče več ne more kupiti. Grajščinski viničarji so do sedaj imeli neke dele, katere so plačali. Prejšnji oskrbniki sami so jim to ponudili, da so lahko več živine redili. A ta dva Nemca sta jim letos še tisto vzela. Pravijo, da je reklo eden izmed njih: «Ako je nam agrarna reforma vuela, bomo pa še mi vam vzeli. Tako se grajščinski gospodje radi agrarne reforme hladě jezo nad ubogimi viničarji, ker teh ne morejo preprečiti. Včasih so hodili ljudje k grajščini delat in so veliko zaščitili; zdaj skoraj nikogar ni, ker grajščina slabo gle-

ča delavce. Ima denar za uradnike, za tožbe in advokate, za delavce pa ne. Včasih morajo delavci za tiste zaslužene vinjarje mesce in mesce čakati. Za to hodijo fantje dela iskat v mesta in na ciglene. Sami grajščinski uradniki so pa zelo dobro plačani. Zbirajo se večkrat na dobro voljo v grajščinski kleti, kjer gotovo ne pijejo kislega vina ter se imenitno vozijo v grofovih kočijah. Tako se godi tujcem na Vurbergu, domači siromaki za nimajo najbolj potrebnih reči. Take razmere so mogoče samo pri naši agrarni reformi, kjer gospodje nimajo srca za ljudstvo. Čemu agrarna reforma, ko siromak ne dobi ne drv in ne listja? Če je kaka reforma, naj da siromaku to, kar potrebuje. Pri nas pa je dala agrarna reforma siromake Nemcem v roke. Prosimo naše poslance, ako je mogoče, naj skušajo zboljšati naš položaj, ker tako ne more več iti naprej. Tujcem naj se peruti pristrežoj! Proč s temi ljudmi, katerih nihče ne mara, razven tistih, ki so od njihove milosti odvisni! Agrarno reformo naj se pametno izpelje, da bo naše ubogo ljudstvo od tega v resnici imelo dobiček!

Blagoslovitev novih zvonov pri Sv. Jakobu v Slov. gor. Dolgo zaželeni in težko pričakovani novi zvonovi se bodo pri nas blagoslovili in potegnili v zvonik v nedeljo, dne 1. julija. Začetek slavnosti ob 9. uri predpoldne. Sosedje in domačini so prav prijazno vabljeni, da s svojim prihodom povzdignejo slovesnost blagoslovjanja. Na veselo svidenje!

Novi zvonovi pri Sv. Rupertu v Slov. goricah. — V soboto, dne 2. t. m., so Ruperčani z okinčanimi vozovi — 34 na številu — pohiteli v Maribor, da spremljajo nove tri zvonove, ki so jih vozili domači kmetje s šesterom, četvero vprego, manjšega pa s parom čvrstih konj. Da Sv. Marjete so jim prišli naproti ponosni baderši, dični naši Orli, kojim so se pridružili oni od Sv. Lenarta in Sv. Benedikta, v krojih z godbo na čelu. Drugi dan, v nedeljo, pa nam je pokazal prav prijazno lice. Na vabilo gromičnih možnarjev je prihajalo od vseh strani ljudstvo tako mnogočevalno, da ga Ruperčka dolina menda ni videla še nikdar. Preč g. Martin Jurkovič, ptujski prošt in patron tukajšnje župnije, je ob asistenci osmih duhovnikov slovesno blagoslovil zvonove. Kumstvo za veliki zvon je blage volje prevzel visokorodni g. grof Herberstein, tukajšnji grajščak hrastovski. Drugima vse je kumovala blagorodna gospa notarjeva od Sv. Lenarta. Zvonovi so se srečno dvignili v zvonik, ljudstvo pa je vstrajalo do 6. ure zvečer, da je slišalo krasno ubrane glasove in slišali so se klici: «Rajni zvonovi so zopet oživelji.» Da se je to sijajno slavlje moglo vršiti, gre pred vsem čast in zahvala požrtvovalnim župljanom in sploh vsem dobrotnim darovalcem, kakor vsakemu posamezniku, ki je kaj dodal k lepši svečanosti, zlasti pa gg. županom in njih pomočnikom.

Novice od Sv. Bolzenka v Slov. gor. Tokrat moramo poročati same žalostne novice. Na Kristusov Vnebohod smo pokopali posestnika Ludovika Čeh iz Sovjaka, dolgoletnega naročnika »Slov. Gospodarja« in zvestega pristaša Kmetske zveze. Zadnjih volitev se radi prehude bolezni ni mogel udeležiti, pri predzadnjih volitvah pa je, četudi že bolan, oprt na palice, korakal pogumno na hrib Sv. Urbana, da odda svoj glas za krščansko stvar. Bodi mu Bog plačnik. Dne 9. julija smo pokopali Jožeta Švarca, ki je več let opravljal službo moleca v naši cerkvi. Umrl je pri svoji hčeri v Ločiču; dne 13. junija pa je umrla v Bišu bivša kmetica Liza Krajnc rojena Fras. Bodi vsem trem domača zemljica lahka! Posebeno čudno se je letos vršilo pri nas cepljenje otrok. Štirikrat se je cepljenje napovedalo, štirikrat smo čakali na zdravnika, trikrat je prišel zdravnik k nam, cepil pa do danes še ni niti enega otroka. Zdravnik, neki ruski begunec dr. Markovič od Sv. Lovrenca v Slov. gor., je namreč vedeni prišel ali tri do štiri ure prepozno, ali dan poprej, kakor se je napovedal. Na Ruskem morajo biti pač vzorne razmere in lep red, ako smemo soditi po postopanju tega Rusa. Smilijo se nam samo uboge matere, ki so čakale zastonj več ur nanj, med tem ko je bilo doma nujno dela na travnikih in njivah. — Košnja na travnikih je v polnem teknu, ovira jo samo vedeni deževje. Krma se splošno plačuje predrago, ker je cena senu in slami zadnji čas precej padla. Toda krma se prodaja navadno po dražbi in kdo misli na to med dražbo? Se le pozneje spozna marsikateri, da je kupil mačko v vrci — pa takrat je že prepozno za kes.

Marijanski shod. Na Petrovo, dne 29. junija, ob 2. uri popoldne se vrši pri Sv. Tomažu nad Ormožem shod predstojniščev deklinskih Marijinih družb za spodnje Slovenske gorice. Vodil ga bo škofijski voditelj preč. g. Jan. Kalan iz Ljubljane. Vabljeni so vse sosedne in daljne Marijine družbe velikonedeljske dekanije, pa tudi iz drugih sosednjih dekanij, da posljejo gotovo svoje želje in zahteve ter prosili posredovanja v raznih gospodarskih zadevah. Veselo dejstvo je, da se naši shodi lepo mirno vrše in se pogovorimo o naših težnjah, dačim ne morejo nasprotviti prirediti takih shodov.

Zborovanje naše stranke v Ormožu. V nedeljo, 17. t. m., se je vršil pri nas dobro obiskan shod SLŠ. Poročal je poslanec Pušenjak o političnem položaju, o novopredloženih zakonih ter bodril navzoče k neustrašeni, vstrajni borbi za dosego avtonomije in finančne samostojnosti. Po shodu so zborovalci izražali svoje želje in zahteve ter prosili posredovanja v raznih gospodarskih zadevah. Veselo dejstvo je, da se naši shodi lepo mirno vrše in se pogovorimo o naših težnjah, dačim ne morejo nasprotviti prirediti takih shodov.

Smrt radi nasilja. (Poročilo od Sv. Jurija ob Šč.) Kruta smrt nam je iz naše sredine pobrala dne 14. t. m. nadebudnega mladeniča Alojzija Klemenčiča iz Rožičkega vrha. Komaj 21 let star, šele na potu v življenje je podlegel dolgi in mučni bolezni, katero mu je povzročil zlobni v občestvenem napadu s sekiro v roki ter

mu s tem prizadjal smrtonosno rano. Ranji je bil jaka nadarjen in splošno priljubljen fant ter velik prijatelj narave in cvetlic, zato pa mu je tudi narava podarila najlepši cvet na njegovi zadnji poti. Pogreba se je udeležilo mnogo občinstva, kakor tudi je bilo v častnem številu zastopano domače gasilno društvo, čigar član je bil umrli. Bodil mu lahka domača zemljica v preranem grobul.

Zakaj izmetavati denar po nepotrebni? (Dopis iz Polenšaka.) G. urednik! Že dolgo časa ni prinesel »Slov. Gospodar« nobenih novic od našega Polenšaka. Zato je upravičeno, da napišemo par stavkov. Nočemo veliko, ker je škoda prostora, da bi se dosti bavili z osebo, ki ni skoraj vredna, da bi je imenovali. Ali vendar, počakati hočemo, kako velik prijatelj nas ubogih kmetov je naš šolnik. Zdaj v tem času, ko je tako hudo za vsak vinar, ko komaj zmagujemo, da plačamo te velike davke, ko je draginja tako gorostasna, da si ne moremo omisliti niti najpotrebnejše obleke za se in za svoje, si drzne naš šolnik, nadsokol in general Orjune, zahtevati od občin naše fare, da dajo skopati in napraviti na šolskem dvorišču nov studenec in sicer tako umetno, da bi on v svojem stanovanju v postelji ležeč, prisnil na gumb in voda bi sama tekla, da bi se gospod ravno lahko skopal v nji, ne da bi trebalo vstati. Vse prav, ampak Polenšani, to bi stalo par stotisoč kron. Pravi, da mora biti studenec za šolsko mladino, a ta ga ima, saj ga je dal napraviti že pred vojno g. Franc Janžekovič, res oče in prijatelj šolske mladeži. In prejšnji šolski sluga, katerega je šolnik takoreč vrvel ven na cesto, je vedno in vestno skrbel, da so imeli šolarji dovolj pitne sveže vode. Zdaj pa, ko ima to službo g. Fink v svojih rokah, pa ni več vode in strašno je potreben nov studenec. Mi pa pravimo, da ima večjo potrebo glede vode šolnik sam in zato mu svetujemo: Če hoče imeti studenec, daj si napraviti na svoje stroške, nas in naše suhe mošnje pa pusti le lepo pri miru!

Smrt deklice. Iz Mozirja poročajo: G. Fortunatu Remšemu, bivšemu škofijskemu oskrbniku, je umrla tukaj ljubezljiva hčerkica Pavla. Dne 16. junija je bila prepeljana v Gornjograd ter tamkaj položena poleg pre rano umrle mamice k večnemu počitku. Vsej družini iskreno sožaljet.

Novo kmetsko posojilnico zahtevamo! (Dopis iz Vranskega.) Tudi v naši župniji se gibljemo in mislimo na ustanovitev naše posojilnice. Žalostno je, da imajo vse župnije v Savinjski dolini posojilnice, samo mi pogrešamo kmečko posojilnico. Naša stara posojilnica je v liberalni celjski Zvezi, katera se bo kmalu oženila z ljubljansko liberalno — samostojno agromerkursko Zvezo, baje se hoče naša posojilnica, četudi se to previdno skriva, po vzgledu celjske liberalne posojilnice preosnovati v banko, ki bi neusmiljeno drla svoje dolžnike. Skrajni čas je, da dobi tudi naš trd kmečko posojilnico, dovolj dolgo že podpiramo potom naše stare posojilnice trhli liberalizem.

Cerkvene slovesnosti in popravila pri Sv. Joštu na Kozjaku. Od 31. maja do 3. junija se je vršilo v čast presv. Srcu ponavljanje lanskoletnega sv. misijona. Pobožnost je vodil superior lazaristov od Sv. Jožefa pri Celju č. o. Gregor Flis. Verniki so se v mnogem številu udeležili misijonskih milosti. Lepo je bilo prvo sv. obhajilo otrok, do solz ganljiva ponovitev krstne oblube. Pobožnost se je zaključila z blagoslovitvijo podobe Križanega na misijonskem križu in s skupno slovesno posvetitvijo družin presv. Srcu Jezusovemu. Podoba Križanega je lepo delo podobarja g. Cesarja iz Mozirja in stane 1800 K. Največ sta prispevala Janez Žerdoner, p. d. Spodnji Peklenjak, in Jožef Savinek. Oče Savinek iz Pakre pa so naredili brezplačno nov, lep klečalnik k misijonskemu križu. Vsem, ki so prispevali, Križani tisočkrat povrni, presv. Srce pa zavladaj po vsej fari! — Pripravili smo božjemu Srcu v presv. Zakramentu lepši prestol. Prenovili smo tabernakelj in glavni oltar, v kolikor je bilo nujno potrebno. Tudi podobi Brezmadežne in Srca Jezusovega v kapelah smo primerno popravili. Delo je lepo in okusno izvršil podobar g. Cesar iz Mozirja in stane 6700 K. Ko bodo dobri farani še stolp in cerkev od zunaj popravili, smo pripravljeni na lepos nedeljo, ko dobimo nove zvonove. In lepa nedelja bo zares lepo spričevalo notranjega in zunanjega prenovljenja cele župnije v čast in slavo presv. Srcu.

Novice od Sv. Ruperta nad Laškim. V tukajšnjem rudokopu v Trobendolu so čudne razmere. Zadnjo soboto se je na novi železnici hudo poškodoval delavec, da je moral v bolnišnico, enega je premog podsul. Železnica je le na pol izdelana in vendar jo že rudokop rabi, ne menec se za varnost delavcev. Dne 18. t. m. pa je nagla smrt zadela v rudokopu pridnega rudarja K. Antlej, ki je bil pri priči mrtev. Pretrgala se je neka zarjavela vrv in hunt je zadel ponesrečenca v glavo in mu jo razbil. Znano je, da se v našem rudokopu pre malo gleda na varnost delavcev, ki so izpostavljeni vednim nesrečam, če pa pride preiskava, pa se vse nekačo potepta. Opozorili bi merodajne oblasti, da se nekoliko bolj pobrigajo za varnostne naprave v tukajšnjem rudokopu in se ne gleda samo na dobiček tujih kapitalistov. Posestniki se sploh tudi pritožujejo, da ne dobijo plačila od podjetja za les, ki so ga že davno oddali za novo železnico. Delavec mora pridno delati, zahtevati pa sme tudi varnost za svoje življenje.

Lepa nedelja. Od Svetine pri Celju poročajo: V nedeljo, dne 1. julija, se bo obhajalo žegnanje ali lepa nedelja za podružno cerkev Sv. Križ

jala vsako leto v nedeljo okoli 1. julija, ko je dan presvete Rešnje Krvi. Želi se, da bi posebno letos 1. julija prišli ljudje v velikem številu na Svetino počastit sveti Kriš!

Upravičena pritožba. Iz Verač in Buč nam poročajo: Javnosti smo že poročali, da si je naš grobokop Perc takoreč izsilil biro, češ, da ne more drugače izhajati «ker ljudje preredko umirajo». Z raznimi pretezami je presleplj gotove, tukaj v poštev prihajajoče može, da so mu šli v tem oziru na roko v toliko, da mu niso direktno nasprotovali, ko je oblubil, da je bira sedaj vsa njegova plača, da torej revnejši sloji pri ev. smrti v tem oziru ne bodo prizadeti. Lansko leto je umrlo krog 20 oseb, vina je dobil grobokop okrog 5 polovnjakov, računši po sedanji ceni vino, mu pride jama čez 2000 K in mu še ni dosti. On je začel računati navzlic bire od mrliske Jame in sicer kar po 1000 K (tisoč kron), češ, da je draginja in da je bire premalo dobil. To je gnušoba, da je ni primere. Č. gospoda župnika prosimo, naj grobokopu več ne prizanaša, ker je cela fara nezadovoljna z njim, posebno tudi za to, ker ni vedenja, kakršnega bi moral biti krščanski grobokop. Naj bi se sprejel v službo Franc Amon, ki ima možnosti in ki ne bo tako drž ubožno, že itak izsesano ljudstvo. Prosimo dopisnike iz vseh pokrajin Slovenije, da poročajo, kje imajo še grobokopa, ki bi imel splošno biro in bi še posebej računal od Jame po 1000 kron!

Eden v imenu cele fare.

Zahvala ubogega viničarja. Kakor smo že poročali, je bil v Jarenini okraden viničar B. M. Tatovi so mu odnesli vso obleko; ker je revez bil brez sredstev, bi brez pomoči nikakor ne mogel si iste oskrbeti. Pomagalo mu je več posestnikov, ki so mu darovali obliko. Posebno sta se pri tem izkazala posestnika gospoda Gunli in žena, ki sta ga kot prva obdarovala z obliko. Dobrotnikom izreka tem potom hvalični viničar svoje zahvalo.

MARIBORSKA POROTA.

Dne 11. junija t. l. se je pričelo zasedanje mariborske porote. Obravnavalo se je pred porotniki vsega skupaj 12 slučajev.

Kot prvi je prišel na vrsto nepošteni sluga Mihail Oblak iz Kamnice. Bil je nastavljen v Mariboru pri tvrdki Markovič. Hotel je na vsak način hitro obogateti, pa je začel krasti kože pri svoji tvrdki in jih prodajati. Kot prvo partijo je prodal tvornici Freund goveje kože v vrednosti 50.000 K. Denar je kmalu porabil, in je bil prisiljen ozreti se za novim zaslužkom. Ponudil je zopet isti tovarni okrog 100 svinjskih kož. Ko pa še kupčija ni bila sklenjena, so prišli pri Markoviču na sled njegovim sleparjam. Oblak pa se je posrečil pobegniti na Dunaj, kjer je mislil nadaljevati svoje dobičkonosno delovanje. Poskusil je najprej pri tvrdki Kris, ki je z Markovičem v trgovski zvezi. Zahteval je večjo sveto denarja, da bo kupil za tvrdko Markovič avtomobilno pnevmatiko. Mesto denarja pa ga je pričakoval detektiv in ga je odvedel na policijo. Mariborska porota ga je obsodila na pet let težke ječe.

Sleparski mož.

Posestnica Terezija Fritz iz Hajndlna se je sprla s svojim možem Ivanom, trgovskim pomočnikom po policiu. Mož se je razjelil, pa je vkradel svoji ženi 4000 K gotovine in manjino knjižico, glasečo se na znesek 172 tisoč kron, naložen v posojilnici v Ormožu. Ponaredil si je podpis svoje žene ter v njenem imenu dvignil iz posojilnice denar, potem pa je pobegnil v Avstrijo. Živel je nekaj časa v inozemstvu, kjer je bil tudi zaprt 5 mesecev. Potem je bil izročen našim oblastem ter prišel pred poroto. Obsoden je bil na tri in pol leta ječe.

Nevaren slepar.

Kot tretji je prišel tega dne na vrsto znani slepar Ivan Šunko, lastnik anončne pisarne v Mariboru. Ker mu ta ni dosti nesla, si je hotel na lahek način pridobiti denar. Začel je nabirati inserate za trgovski adresar, ki ga ni nameraval nikoli izdati. Pri 464 strankah je naredil okrog 100.000 kron ter nekaj časa lepo živel na ta račun. Vsled neprevidnosti pa je speljal na svoj sled policije, ki se je začela zanimati za njega, kot že večkrat predkazovanega sleparja. Imel je namreč to načelo, da se je rad iz gostilne, kjer je dobro jedel in pil, po francosko poslovil, ne da bi kaj plačal. To je poskušil tudi pri nabiranju inseratov v neki gostilni v Ormožu. Gostilničar ga je ovadil in Šunko je moral v zapor. Porota mu je prisodila pet let ječe, tako, da bo za bližnji čas rešen prevelikih skrb.

Nevarna ljubezen.

Drugi dan, 13. junija se je zagovarjal čevljarski vajence Stefan Kreslin iz Preceincev. Dne 25. novembra je prišel vasovat k svojemu dekletu Ani Kolar. V tem poslu sta ga hotela motiti njegova tekmeča Franc Ivanšič in Franc Stumpf. Napadla sta Kreslina in ga hotela po fantovski navadi pretepti. Kreslina pa je pogrenil in dokolenice čevljarski nož in sunil z njim napadalec Ivanšiča v levo roko. Zadel ga je tako nesrečno, da je Ivanšiču roka ohromela. Porotniki so zanikali vprašanje umora in prekoračenje silobrana in Kreslin je bil oproščen.

Umor.

Alojz Repnik in njegova mati Terezija sta sta privita meseca februarja v službo k posestniku Francu Vudlerju v Polički vasi. Kmalu sta se začela nasilno obnašati in zlasti Alojz Repnik je hotel strahovati svojega gospodarja in celo družino. Zaljubil se je tudi v Vudlerjevo sestro, ki ga pa ni marala. Radi tega je bil silno jezen ter je zagrozil, da bo ubil ali Vudlerja, ali pa njegovo sestro. Zlasti je razgrajal nekega dne, ko mu je pri klanju svinje Vudler očital, da je za nič. Začel je tako rečeno reči, da je Vudler poskal po orožnike.

Predno so še ti prišli, je prišel k Vudlerju sosed Alojz Baumān. Hotel je Repnika pomiriti, ta pa mu je zasadil nož v prsa, da je Baumān kmalu umrlo vsled rane. Morelec je skušal pobegniti črez mejo, a je bil še pravocasno aretiran. Obsoden je bil na osem let ječe.

Poneverba.

Radi poneverbe se je zagovarjal pred porotniki Fr. Hribernik, ki je imel v Meži mednarodno špedicijsko podjetje. Ker se je ta tvrdka slabo razvijala, je koncem decembra 1922 likvidirala. Hribernik je s tem prišel v veliko zagato, ker je bil dosti dolžan. Da se reši teh neprijetnosti, si je prilastil 10.497 D, ki jih je nakazala po njem mariborska firma Martinz dunajski tvrdki Egger & C. Raditega je bil obsojen na 14 mesecov ječe.

Tatinski pismenošč.

Dne 14. junija je prišel pred porotnike poštni sei Ludvik Both, doma iz Dobrovnika. Nosil je pošto v okoliške vasi ter zneske do 1000 K. Ker pa je bil v zelo bednem položaju, plača pa je imel majhno, je sam podpisal ime stranke na pobotnici, denar je pa spravil v svoj žep. Na ta način si je prisvojil 20.000 K ter je bil radi tega obsojen na 18 mesecov ječe.

Posledice malenkostnega spora.

Dne 15. junija se je zagovarjal Franc Vežjak iz Sv. Miklavža pri Mariboru. Dne 26. novembra preteklega leta je popival z več fanti o gostilni. Ko so šli domov, se je sprl s Francetom Zalokar, ker mu ni hotel pri slovesu dati roke. Prišlo je do sponada, v katerem je Vežjak sunil z nožem Zalokarja v desno oko tako, da je ta oslepel. Obsoden je bil na 6 tednov zapora, ker je dejanje izvršil v pisanosti.

Uboj.

Franc Druževč, posestnik v Spod. Senarski, je živel s svojo ženo Barbaro več let v srečnem zakonu. Zadnji dve leti pa je začela žena popivati, nakar je prišlo v družini do pogostih prepirov. Dne 6. februarja sta oba z ženo delala olje v Sirkovem mlino v Radehovi. Tu se je Druževč malo pošalil z Ano Švarčevou, kar mu je žena tako zamerila, da ga je začela grdo psovati. Mož je to razljutilo, pa jo je tako pretepel, da je na posledicah umrla. Porotniki so ga oprostili hudodelstva uboja, pač pa je bil obsojen radi prestopka zoper varnost življenja na 10 mesecev strogega zapora.

Pretep med dvema bratom.

Posestnica Barbara Premzl iz Sv. Marjete na Dravskem polju je zapustila svojim otrokom kot skupno last dva gozda. Ker pa je hčerka Ana hotela dobiti vso zemljo in izplačati deleže v denarju, sta se brata Josip in Franc podala k sestri Mariji, da se vsi trije pomenijo o tem. Pri tem sta se brata Franc in Josip sprla in končno stepla. Posledica je bila da je bil Franc težko poškodovan nad levim očesom. K porotni razpravi ni prišla nobena povabljenih prič. Obdolženi je javil sodnikom, da so priče — sami sorodniki — namenoma ostali doma, ker se je on med tem že z bratom pobotal. Sodni dvor je nato razpravo preložil.

Italijanski slepar.

Guerino Pelicetti je italijanski državljan. Prišel je v našo državo ter se povsed izdajal za bogatega vetrinjčnika iz Reke. Nakupoval je blago pri raznih trgovcih ter jih oškodoval za velike svote, ker blaga ni plačal. Potem je pobegnil v Avstrijo, kjer je pa bil na zahtevo naše policije aretiran. Ker mora sodnija še zaslišati nekatere priče iz Italije, je bila razprava preložena. S tem slučajem je bilo porotno zasedanje končano.

Gospodarstvo.

Skrb našega Jugoslovanskega kluba za vinogradništvo. G. poslanec Vesenjak je vložil v imenu Jugoslov. kluba na trgovinsko in industrijsko ministrstvo naslednjo interpelacijo: V naši državi, posebej tudi v Sloveniji in sicer v Slovenskih goricah in v Halozah ter v Posavju se peča prebivalstvo pretežno, deloma izključno z vinogradništvtom. Svojo življenjsko možnost ima torej od prodaje vina. V letu 1922 in letos pa je nastopila silna vinska kriza, ker ni izvoza tega pridelka v kraju, ki so do sedaj bili naši odjemalci. To so pred vsem republika Avstrija, Čehoslovaška, Poljska in Švica. Naš prevozni tarif, njihova uvozna carina onemogočujejo prvi vrsti uspešno konkurenco, zato grozi tej naši panogi, ki redi na bišem Slovenskem Štajerskem eno tretino prebivalstva in zahteva veliko dela in investicij, naravnost gospodarska propast in s tem obubožanje ljudstva. Priporočimo, da se ljudstvo v teh krajih večinoma ne more baviti z drugimi panogami narodnega gospodarstva, ker vsled kakovosti tal in podnebjja druge kmetijske kulture ne uspevajo. Kolikor vemo, se vršijo med našo vladu in Avstrijsko republiko trgovinska pogajanja in imamo s Čehoslovaško in Poljsko ter Švico kratkoročne trgovinske pogodbe. Ravnotako se vršijo pogajanja z Italijo. G. minister! Podpisani opozarjam nujno na kritično gospodarsko stanje našega vinogradništva v naši državi v obče in v Sloveniji posebej. Zato si dovoljujemo vprašati: 1. Ali hočete pri sklepanju trgovinskih pogodb z drugimi državami, posebej še z navedenimi, posvečati svojo posebno pozornost našemu vinogradništvu kot eni izmed najvažnejših kmetijskih panog v naši državi ter doseči, da se izvoz našega vina pospeši? 2. Ali hočete posebej delati na to, da druge države carino na uvoz našega vina znižajo na minimalno tarifo in da preprečite nasprotno vsak uvoz tujih vin? 3. Ali hočete k vsakokratnim trgovinskim pogajanjem pritegniti kmetijske veščake v svrhu zaščite interesov vinarstva in občega kmetijstva? 4. Kaj ste v tem oziru ukenili in dosegli? Prosimo, blagovolite nam dati pisan edgovor!

Zvišanje davkov. Finančni minister namerava zelo občutno zvišati vse direktne davke, posebej pa še zemljinaro. Ker smo Slovenci z davki že preobloženi, moramo odločno zahtevati, naj se vsa davčna bremena najprej izjednačijo in da se v drž. proračunu za manjpotrebne in gospodarsko neproduktivne stvari ne trošijo ogromne svote. Naši zastopniki bodo v tem oziru storili v obrambo ljudstva svojo dolžnost, a treba je, da jo storijo vsi naši zaupniki in vse naše organizacije. Te dni razpošljajte tajništvo potrebna navodila in prosimo, da točno izvršite vse, kar se od vas pričakuje in kar se va mnasvetuje.

Velikanske krivice. Velikanske krivice se godijo našim ljudem radi odmre in plačevanja pristojbin ali desetka pri kupnih in prevzemnih pogodbah. Posamezniki, ki ne plačajo tekom 15 dni po sklepu kupne pogodbe odmerjene pristojbine, so po naših uradnikih kaznovani z naravnost strašnimi globami, ki presegajo navadno petkratni iznos predpisane svote. Tu ne pomaga nobena pritožba. Prejšnja vlada, v kateri so sedeli Pucelj, Kukovec in Žerjav je izdala take zakone. Naši poslanci bodo pri sklepanju novega zakona odločno zahtevali, da se take krivice odpravijo.

Kdo ovira izvoz? Pri razpravi o naknadnih kreditih je izjavil govornik demokratskega kluba, bivši minister Kumanudi, dne 12. t. m. v belgrajski skupščini, da je v preteklem letu ministriški svet na podlagi poročila takratnega poljedelskega ministra Pucelja deloma ukinil, deloma onemogočil in deloma otežkočil vse naš izvoz: izvoz goveje živine, konjev, svinj, vsakovrstne hrane itd., češ, da je veliko pomanjkanje. Sedanji minister Stojadinovič pa hoče pospeševati čim najbolj izvoz. Tako smo iz najmerodajnejšega mesta izvedeli, kako je z našim izvozom. Samostojneži pa so lagali in še lažijo, da so oni pospeševali koristi in čuvati interese kmetskega ljudstva.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 15. t. m. se je pripeljalo 197 svinj in 2 kozi. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov starci komad 700—1100 K, 7—9 tednov 1200—1600 K, 3—4 meseca 2600—3000 K, 5—7 mesecov 4500—4800 K, 8—10 mesecov 5400—5800 K, 1 leto 7000—8000 K, 1 kg žive teže 95—100 K, 1 kg mrtve teže 115—120 K, koza komad 1000 K.

Velik živinski sejm. Velik živinski sejm se vrši pri Sv. Bolfanku v Slov. gor. dne 30. junija, to je po Petrovem. Na tem sejmu bo gotovo veliko kupcev, radi tega opozarjamо živinorejce, da priženejo ta dan na sejm kolikor mogoče veliko živine.

Zitni trg. Nervoznost na zitnem trgu še vedno traja. Pozna se na vednem skakanju cen, ki zdaj rastejo, zdaj zopet padajo. Zmešljavo povzročajo vesti o stanju setev, ki so večinoma ugodne. Zlasti se je popravila vsled zadnjega deževja koruza, pa tudi oves kaže boljše. Slaba žetev je omejena samo na nekatere kraje v Srbiji in Vojvodini. Tudi v Sremu se čujejo glasovi o slabši žetvi, kakor lansko leto, vendar za splošni počenj to nima pomena. — Pšenica se še čvrsto drži v ceni. V Bački se je dobila po 425—435, v Sremu pa po 450 din. za 100 kg. Drugače je trgovina precej mrativa, ker so skoro vsi mlini obrat ustavili. — Rž iz istih razlogov v trgovini ne vzbuja posebnega zanimanja. V Vojvodini se dobi 100 kg po 355—365 din. — Oves je v ceni stalen. Prodajal se je po 255—295 din. za 100 kg. po kakovosti, postavljen na vojvodinsko in slavonsko postajo. Kupovala ga je zlasti vojaška uprava, ker so stare zaloge že pošle. — Za je čem ne bi bilo kupcev. Ponujali so ga po 290—330 din. Novega ječema še ni bilo na trgu, dasi so ga v nekaterih krajih Macedonije že poželi. — Koruza kljub ugodnemu poročilu o dobrem stanju pologoma, pa sigurno raste. Po nudbe za bačko trgovsko blago so bile 255 din., pa še dražje. Prodajalci ne prodajajo radi večjih količin, ker misijo, da bo cena še vedno rastla. Tudi izgledi na izvoz niso tako ugodni, kakor so prejšnji teden obetali.

Tudi moka se še vrsto drži, ker so zaloge izčrpane. Ponudba za nularico 6.55—6.75 din. za 1 kg. — Orobobi: Kupovali so zlasti drobnejše vrste in sicer po 140—160 din., postavljeno na kolodvor. Izvoz skoropopolnomoma miruje, prišlo je samo do manjših trgovskih zaključkov.

VI. poročilo o stanju hmeljskih nasadov pri nas in drugod. Nürnberg, 12. 6. 1923. Žalibog, nastalo lepo vreme ni bilo stanovitno. Po nekaterih lepih dnevih so zlasti zopet pihati mrzli vetrovi; danes je kazal topomer + 8 stop. C. Hladno vreme in posebno pa mrzle noči uplivajo neugodno na razvoj rastline in se je aphismuha (povzročiteljica ušic) že prikazala. Od lanske žetve je še ena bala neprodana. — Mainburg (Halberstadt), 9. 6. 1923. Deset dni že imamo hladno vreme, včeraj je bila celo slana; vse to vpliva prav slabo na rastline, katera je začela bolehati in v rasti zaostajati. Znano je, da pripravljajo takšne ovire v razvoju rastline sprejemljivejo za vse bolezni in skrajni čas je, da postane zopet lepo in toplo vreme. — Wolnzach (Halberstadt), 9. 6. 1923. Stanje nasadov je tukaj vobče prav zadovoljivo. Po dolgotrajnem deževju in mrzlih nočeh bi bilo želiti, da pride zopet lepo in toplo vreme. Če se bo pa zopet ponovila slana, kot zadnjo noč,

junija 1923. V precejšnjem delu glavnega okoliša v okolici Horosedel so nasadi prav čvrsti, trte so dorasle do tri leta drogov, oziroma žie, dobivajo panoge in se le malo okužene po mrčesu; v drugem delu tega okoliša pa je stanje le srednje, trte so dorasle le do pol drogov ter so listi precej okuženi po ušici. Tu se najdejo nasadi, kateri se že precej trpeli po bolhaču ter so sedaj slabotni in zaostajajo v rasti. Ob Ogri je stanje v glavnih legah tudi ugodno; poleg krepkih, so pa tudi zaostali nasadi. Ker je lega nizka, se tu nahaja obilo mrčesa, zoper katerega se hmeljarji vstrajno borijo. V šumskem okolišu so nasadi zaradi poznega obrezovanja in poškodovanja po bolhaču zelo zaostali; trte so do ene tretjine, k večemu do pol drogov, v mnogih nasadih pa komaj 1 do pol drugi meter visoko zrastle, ter so zelo slabotne. Tudi v ostalih legah okoliša je stanje prav različno. Vobče se lahko reče, da je ena tretjina dobra do prav dobra, ena tretjina srednja, ena tretjina pa prav slaba. Vreme je skrajno neugodno, nočna toplota pa znaša komaj 5 stop. R. že 14 dni je videti, da rastlina zaostaja v razvoju; to dokazuje dejstvo, da postajajo listi v zgornjih delih trte rumenkasti. Glede mrčesa je stanje skoro isto, kot je bilo povodom našega zadnjega poročila. V že škropljenih nasadih se je mrčes vnovič pojavi in hmeljarji nadaljujejo škropljenje, dasi povzročuje to obilo dela. Mnogo je tudi hmeljarjev, kateri

ne ukrenejo ničesar v obrambo mrčesa. Tople noči in seljano vreme je nujno potrebno. Cene 1050—1120 č.k., za 50 kg. Razpoloženje in cene zelo čvrste. Zasigurano je že danes, da se cene ne bodo znižale, če se bo tudi stanje nasadov zboljšalo. Zveza hmeljarskih društev.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 87 in pol dinarjev, francoski frank stane 5.35 do 5.45 dinarjev. Za 100 avstrijskih krov je plačati 0.1240—0.1255 para, za 100 čehoslovaških krov 266—267 dinarjev, za 100 nemških mark 0.05—0.06 in za 100 laških lir 397—402 dinarja. V Curihu znaša vrednost dinarja 6.25 cent. (1 centim je 1 para.) Od zadnjega poročila je vrednost dinarja poskočila za 5 točk.

NAŠE PRIREDITVE.

Mariborski Ljudski oder v Slov. Bistrici. V nedeljo, dne 24. junija poseti mariborski Ljudski oder Slovensko Bistro. Ob 11. uri dopoldne bo predaval v gledališki dvorani hotela «Beograd» artistični vodja Ljudskega odra o ljudski gledališki umetnosti, popoldan ob treh bo pa istotam nastopil igralski zbor Ljudskega odra v igri «Žrtve». Slovenjebistričani se bodo brez dvoma udeležili prireditve Ljudskega odra polnoštevilno. Opozarjam, da pa na prireditve tudi okoličane, ki bodo mogli ta dan videti vzorno igrano delavsko igro. Posebno igralci

Vabilo na redni občni zbor hranilnic in posojilnice pri Sv. Kunigundi na Pohorju, ki se vrši v hiši hranilnice in posojilnice dne 29. junija t. l. popoldne po večernicah. — Vspored: 1. Čitanje zapiskov o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Volitev enega člena načelstva. 4. Odobrenje računljuka za leto 1922. 5. Slučajnosti in sklepanje o prodaji hiše. — Načelstvo hranilnice in posojilnice. 656

Kuharica išče službe kot gospodinja v župnišču. Vajena vsakega dela. Naslov: «Varčnost» v upravnosti. 639

Proda se štiri orale zemlje, zidana hiša; cena 300.000 K. Alojzij Luršak, Pragersko. 643

Mlin na dobrini vodi se proda zaradi preselitve na svojo posestvo; je na dva tečaja, na nobri stalni vodi. Naslov se izvede v upravi. 651 2-1

Hiša v Mariboru, enonadstropna, na prometnem kraju, s staro renovirano gostilno, mesnico in drugimi poslovimi prostori se proda. Pojasnila daje notar dr. Jos. Barle v Mariboru, Aleksandrova cesta 14. 650 3-1

Proda se posestvo, okoli 6 oralov s sadonosnikom in njivami. Poslopje v najboljsem stanu. Marko Topolovec, Dobravci št. 81 pri Mariboru. 649

Proda se malo posestvo, 20 minut od železnice v Konjicah. Pet četrta orala, sadonosnik in obdelane njive. Naslov: Bosner, Maribor, Aleksandrovna cesta 16. 653

Proda se posestvo, okoli 6 oralov s sadonosnikom in njivami. Poslopje v najboljsem stanu. Marko Topolovec, Dobravci št. 81 pri Mariboru. 649

Proda se malo posestvo, 20 minut od železnice v Konjicah. Pet četrta orala, sadonosnik in obdelane njive. Naslov: Bosner, Maribor, Aleksandrovna cesta 16. 653

Na prodaj je: krasno posestvo, 16 oralov veliko, v ravniški, sredi vasi, $\frac{1}{4}$ ure od železniške postaje, 1 uro od Sl. Gradača oddaljeno. Poslopje je v dobrem stanju. Za hišo se lahko dobti gostilniška koncesija in trgovina z mešanim blagom. Je vodna moč za mlin. Vpraša se pri Gustavu Kraupu, restavracija, Dovže pošta Mislinje. 657 4-1

Posestvo, hiša vinograd, travniki, sadonosniki, gozd, njive, skupaj 8 oralov, vse v najlepšem stanju se po ceni proda. Pojasnila daje J. Hönigmann, Leče pri Poljčanah. 628

Kumino, Janež, rdečo deteljo, lipovo cvetje, suhe gobe itd. plačuje najbolj Sever & Komp., Ljubljana. 644 5-1

BRATA VOŠNJAK, PTUJ. Prvovrstni podplatni. Najboljše zgornje usnje. 636

Izvrsno kolo se proda v Brezuh Št. 17. 636

Sivalni stroj 15 vrstni, malo rabljen in precej nov, se proda za 22.000 K. Jos. Hornicky Sv. Ilij v Slov. gor. 641

Prodam izvrsten ameriški mlin na veter, kompleten, ali tudi samo kolo 5 m prem. 48 perutn. z regulat., železni gredelj in znotr. opravo. — Tudi motor 6 HP za lesno oglje (Sauggas) ali bencin z vozom ali brez istega. Poračna oglja samo 4 kg na uro. J. Skrbinšek, Hajdin, p. Ptuj. 645 4-1

Prodam zidano hišo s tremi sobami, kuhinjo in shrambo za zelenjavjo ter tri orale zemljišča, obstoječe iz vrta, njive, travnika in sadonosnika. Vpraša se pri g. Karl Rajč v Slov. Bistrici. 634

Na prodaj v Trbovljah. Radi preselitve se ugodno proda: krasna hiša s sadnim vrtom, njive, travnika, smrekovega gozda, poleg drugih nepremičnin, 20 minut od farne cerkve. Zelo pripravno za vpokojenca ali prevžitkarja. Pojasnila daje: Ivan Vozelj, Trbovlje II. Planinska vas 14. 639

Na prodaj zidano hišo s tremi sobami, kuhinjo in shrambo za zelenjavjo ter tri orale zemljišča, obstoječe iz vrta, njive, travnika in sadonosnika. Vpraša se pri g. Karl Rajč v Slov. Bistrici. 634

Na prodaj v Trbovljah. Radi preselitve se ugodno proda: krasna hiša s sadnim vrtom, njive, travnika, smrekovega gozda, poleg drugih nepremičnin, 20 minut od farne cerkve. Zelo pripravno za vpokojenca ali prevžitkarja. Pojasnila daje: Ivan Vozelj, Trbovlje II. Planinska vas 14. 639

Lepa hiša s $\frac{1}{4}$ orala posestva in takoj prostim stanovanjem, $\frac{1}{4}$ ure peš od Celja in 7 minut od drž. kolodvora se radi razmer takoj proda. Ponudbe pod 12. junij 1923. na Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 638

in igralke naših društev naj ne zamudijo dopoldanskega predavanja in popoldanske predstave.

Katoliško izobraževalno društvo v Lajtersbergu priredi na Petrovo na posestvu župana Požauko vrtne veselice. Zbirališče ob 2. uri popoldne pri kapeli Murausa na Košakih, kjer bodo večernice. Po večernicah veselica. Sodeluje godba kat. omladine iz Maribora.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Orlovske odsek bralnega društva ponovi igri «Satan» in «Pod varstvom Matere božje» na prazniki apostolov sv. Petra in Pavla, v petek, dne 29. t. m., ob terh popoldne. Igri sta zadnjie splošno ugajali. Zato vabimo vse domačine in sosedje, sosedna društva in vse prijatelje plemenite zabave, ki ju še niso videli, k prijazni udeležbi.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Na splošno željo ponovijo Orli dne 24. t. m., popoldne po večernicah tridejansko igro «Sinovo maščevanje», ali: Spoštuj očeta.

Ljutomersko orlovske okrožje priredi dne 1. julija t. l. v Ljutomeru javno telovadbo v Seršenovem logu ob 3. uri popoldne. Preskrbljeno bo tudi za okrepčila. Svira orlovska godba iz Svetinj. Vabijo se na to prireditve vse prijatelji naše mladine. Bog živi!

Orlovske okrožje Celje sporoča, da nameravane javne telovadbe v Št. Jurju ob juž. žel. dne 24. junija ne bo, ker so vsled nalezljivih bolezni prepovedane vse prireditve v celjskem okrožju.

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja ob prebridki izgubi našega sina, oziroma brata

Franc-a Šketa

se iskreno zahvaljujemo č. duhovščini, Orlu Maribor in Jarenina, kakor vsem udeležencem pogreba. Bog plačaj!

Jarenina, dne 14. 6. 1923.

Obitelj Šketa.

Pozor!

Priporočam prvovrstne poljedelske stroje iz skladischa Maribor k nakupu, posebno ležeče in stoječe vitejlje, mlatilnice, žitne čistilne mline, trijerje ali žitne obiralnike, slamoreznice, sadne mline, stiskalnice, brzoparilnike, pluge, sejalne stroje itd.

Cene razmeroma nizke.

Za obisk ali pismena naročila se priporoča

IVAN HAJNY, Maribor, Aleksandrova c. 45
nasproti glavnemu kolodvoru. 647

Jesernig-ova Škropilnica
je dosedaj najbolj priljubljena in torej najboljša škropilnica za uničevanje peronos-pore. — Ker se jo posnema, se opozarjajo cenjeni vinogradniki, da je ona prava, ki nosi poleg stoečo varstveno znamko. — Ta znamka je za celo JUGOSLAVIJO uradno prijavljena. Edino za stopstvo za Slovenijo:

F. ZINAUER, Maribor, Aleksandrova c. 45/II.

Somišljeniki inserirajte!

Cement

Ia portland, danes samo pri Kmetijski zadrugi v Ptuju.

645 4-1

Na prodaj je: krasno posestvo, 16 oralov veliko, v ravniški, sredi vasi, $\frac{1}{4}$ ure od železniške postaje, 1 uro od Sl. Gradača oddaljeno. Poslopje je v dobrem stanju. Za hišo se lahko dobti gostilniška koncesija in trgovina z mešanim blagom. Je vodna moč za mlin. Vpraša se pri Gustavu Kraupu, restavracija, Dovže pošta Mislinje. 657 4-1

Posestvo, hiša vinograd, travniki, sadonosniki, gozd, njive, skupaj 8 oralov, vse v najlepšem stanju se po ceni proda. Pojasnila daje J. Hönigmann, Leče pri Poljčanah. 628

Kumino, Janež, rdečo deteljo, lipovo cvetje, suhe gobe itd. plačuje najbolj Sever & Komp., Ljubljana. 644 5-1

BRATA VOŠNJAK, PTUJ. Prvovrstni podplatni. Najboljše zgornje usnje. 636

Izvrsno kolo se proda v Brezuh Št. 17. 636

Sivalni stroj 15 vrstni, malo rabljen in precej nov, se proda za 22.000 K. Jos. Hornicky Sv. Ilij v Slov. gor. 641

Prodam izvrsten ameriški mlin na veter, kompleten, ali tudi samo kolo 5 m prem. 48 perutn. z regulat., železni gredelj in znotr. opravo. — Tudi motor 6 HP za lesno oglje (Sauggas) ali bencin z vozom ali brez istega. Poračna oglja samo 4 kg na uro. J. Skrbinšek, Hajdin, p. Ptuj. 645 4-1

Na prodaj zidano hišo s tremi sobami, kuhinjo in shrambo za zelenjavjo ter tri orale zemljišča, obstoječe iz vrta, njive, travnika in sadonosnika. Vpraša se pri g. Karl Rajč v Slov. Bistrici. 634

Na prodaj v Trbovljah. Radi preselitve se ugodno proda: krasna hiša s sadnim vrtom, njive, travnika, smrekovega gozda, poleg drugih nepremičnin, 20 minut od farne cerkve. Zelo pripravno za vpokojenca ali prevžitkarja. Pojasnila daje: Ivan Vozelj, Trbovlje II. Planinska vas 14. 639

Lepa hiša s $\frac{1}{4}$ orala posestva in takoj prostim stanovanjem, $\frac{1}{4}$ ure peš od Celja in 7 minut od drž. kolodvora se radi razmer takoj proda. Ponudbe pod 12. junij 1923. na Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 638

Hamburg — Amerika Linija

in

United American Lines Inc.

Filijalka

SIMON KMETEC, LJUBLJANA

Kolodvorska ulica štev. 26.

Sprejema potnike v južno in severno Ameriko, izdaja točna jasnila in prodaja vozne liste.

Odhod iz Ljubljane vsaki teden.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

J. G. Drašković

ZAGREB „B“ Cesta pri državnem kolodvoru

Pedružnica: Beograd, Balkanska ulica 25. — Sušak: Jovo Gj. Ivošević, Karolinika c. 160.

— Split: Ante Buić, Dioklecijanova obala 18. — Gruž: Ivo Lovričević. — Bitolj: Ojorgje J. Dimitrijević & Komp. Boulevard Kralja Aleksandra 187. — Vel. Bečkerék: Dušan Lj. Mihajlović, Trg Kralja Petra 4.

550

Potnike do Hamburga soremija družbeni uradnik.

Mala naznanila.

Viničar, češčen, srednje starosti, pridelovan, pošten, zanesljiv, se sprejme z boljšo mesečno plačjo v trajno službo na večjo vinogradno posest na Dolenjskem. Prednost imajo oni, kateri so obiskovali vinarsko in sadarsko šolo. Podnudbe na upravo »Slov. Gospodarja«.

618 3-1

NISI ne prodaj. Obstajača iz 4 stanovanj, električna razsvetljiva, pri glavni cesti 10 minut od mesta Celje, Gaberje, znamen je žeč en orali zmenje ali še več, kakor je kupcu ugodnejje, nekaj gospodarskega poslopa, pripravno za kakega obrtnika; proda se po ugodnih cenih zavojlo preselitve. Zve se pri Jos. Verbnik, tesarski mojster, Gaberje 134, Celje. 11-183

Priporočam svoj atelje in zalogo fotopotrebičin najboljših znank Atelje Vlašić, Gospodska ul. 23, I. nadstr., Maribor. 9-10 324

Underwood

majhen najboljši ameriški pisalni stroj ter najprimernejši za vsakega trgovca in zasebnika t-tih samo 3 kilograma. Zastopstvo za Sp. Štajersko: F. Zinsauer, Maribor, Čafova ul. štev. 2. Prodaja tudi na skroček. 8-6 522

Za birmance! Velična izbira gofovih oblek po nizki ceni priporoča I. VEZJAK, konfekcija, Maribor, Vetrinjska ulica 17. 501 2

Prezamem takoj ali pozneje **Iekel za trgovino** z mešnim blagom z ali brez inventarja, na prometni točki P. Pinterič, Stojnici, Ptuj. 3 4 54

Turbina s 3½ konjskimi silami in vlti zelenine cevi 150 mm premer, za daljavo 30 m kompl. z zapornicami se radi preuredite takoj proda. Beno K. tnik. Lubasovo, Podkraj, pošta Guštanj. 667 2-1

Kosci! Naročite si takoj moje odbrane kose z brusnimi kamni, ako hočete trajni res Ena kosa in en kamen Dia. 40 cm, poštine prosti. Iva Oder, S. Lovrenc na Pohorju. 684 2-1

Malinov sok

(hamber), sirovi, ne sladkani, kupujem vsako količino same garantirani čisti.

J. ČUK, ZAGREB, Kraljška 12.

Vinska kletarna

(Weinkellerei)

opremljena in skladišča, sezalnica, kotel, gare za sodne, pri Gradcu, 15 minut od železnice, 1000 hektov snažnih vinskih sodov, se proda. Vpraša se: Jožef Lileg, Št. IIJ v Slov. gor.

631

MANUFAKTURNO TRGOVINO

Hladin & Dobovičnik

Prešernova ulica 14

CELJE

Gospodska ulica 15

ker tam kupite vsakovrstno manufakturno blago po najnižjih, vedno konkurenčnih cenah.

Vsaki teden dobiva velike množine raznega blaga iz tovarn in sva ravnokar cene znatno znižala, tako, da vsakogar v njegovo lastno korist vabiva na ogled blaga in da se prepričate o nizkih cenah, o dobrem blagu in o pošteni postrežbi.

Znamo vam je, da je draginja proti zimi vedno večja kakor sedaj, torej kupite sedaj ko so cene nekoliko padle.

Spoštovanjem

Hladin & Dobovičnik, Celje.

Priznano najboljše pekienske Rose (Hüllensensen)

prislorča založnik in samoprojaja te sušenke za Jugoslavijo terka F. S. Škrabar, Višja gora. Preprodajalcem ugodne cene!

Po ceni, lepo in hitro se izdeluje obleka vsake velikosti po meri za gospode in dečke pri

A. VAĐNU
Wildenrajerjeva ulica štev. 6
Podpirajte slovenske krojače.
1-4 579

Velika izbira vsakovrstnega zimskega blaga. Gotove površnike od 300 Din. in druga manufaktura najeoneje pr.

J. TRPIN 956
Maribor, Glavni trg 17.

Modra galica 98/99%.
Žvezle 2 krat rafiniran, Fl. ristellač.
Petrolej, bencin, s trošarino in brez trošarine, vsakovrstna strojna raf. olja ponuja po najnižjih cenah.

Mahorko, Maribor
d. z o. z. Slovenska ul. 8
telef. 153.

OVES
krompir, koruzo, opeko, cement, drva, premog, slamo, seno vedeni vsaka množina

ANDREJ OSET Maribor,
Aleksandrova cesta 57. Tel. 88.
7-1-44

CEMENT
nosilci (travérze) vedno v zalogi in vsaki množini ter najnižji ceni pri

Franc Drosenik, Poljčane.
7 431

Gospodarski, gospodinje in delavci!

Opozarja se vas, da nikar ne zamudite, kadar greste v Celje obiskati

MANUFAKTURNO TRGOVINO

Hladin & Dobovičnik

Prešernova ulica 14

CELJE

Gospodska ulica 15

ker tam kupite vsakovrstno manufakturno blago po najnižjih, vedno konkurenčnih cenah.

Vsaki teden dobiva velike množine raznega blaga iz tovarn in sva ravnokar cene znatno znižala, tako, da vsakogar v njegovo lastno korist vabiva na ogled blaga in da se prepričate o nizkih cenah, o dobrem blagu in o pošteni postrežbi.

Znamo vam je, da je draginja proti zimi vedno večja kakor sedaj, torej kupite sedaj ko so cene nekoliko padle.

Spoštovanjem

Hladin & Dobovičnik, Celje.**K. & R. JEŽEK, MARIBOR**

Metje štev. 103.

Izvršujemo vse vrste poljedelskih strojev,

kakor: pluge, brane, valje, kultivatorje, sejalne stroje, okopače, kosišne stroje, mlativnice za ročni, vitemlji in motorni pogon, motorje na bencin in sesalni plin, parne lokomobile, slamoreznice, reporeznice, drobljne mline, koruzne rohkarje, sadne mline, žitne čistilnike, vinske preše, mline za grozdje, sesalke, kotle, parilnike itd.

Kompletne

žage, mline, opekarne, armature za krožne peči in sploh vse dele transmisij za tovarne.

Lastna moderna filzarna železa in kovin. Cene zmerne!

Zahlevajte prospektne in ponudbe!

Umetno in naravno bosansko in francosko mlinsko kamenje. 302 10-8

Najboljše in najcenejše

pa tudi najlepše blago za obleke, kakor suknjo, hlačevina, volneno blago, plavina, cefir, Šifon, platno, izgotovljene obleke, zrajce, predpaznike, nogavice, robeči, odeje itd. se dobi pri

ŠOŠTRIČ MARIBOR,

Aleksandrova cesta št. 13

STOLE

kupite najceneje v tovarni.

Tvrđka 4-6* 507

Teharska lesna industrija, Teharje p. Štoré pri Celju

vam pošle na zahtevo cenik svojih priznano solidnih izdelkov Prodaja na veliko in malo. Cene zmerne.

DEŽNIKAČNA JOS. VRAJNEK

Kralja Petra c. 25 CELJE (Bivša graška mitnica) 10-149

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov domačega izdelka po najnižjih cenah. Sprejema in izvravlja vsa popravila točno in solidno.

Mlatilnice,

vevake, slamoreznice, pluge audi Kmetijska zadružna v Ptaju. Oglejte si zalogu in prepričajte se o nizkih cenah. — Zadruga posluje s strankami ob delavnikih dopoldne.

616

Imaš bolečine v obrazu? V celem telesu?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Potrebuješ ti dobrodejno in okrepljilne mazilo?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Ali te muči glavobol? Zobobol? Trganje?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Ali želiš najboljše za negovanje zob, kože, glave?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Ali si preveč občutljiv glede mrzlega zraka?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Ali želiš dobro domače in kosmetičko sredstvo?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Fellerjev pravi Elsafluid je mnogo močnejši, izdatnejši in boljšega delovanja kakor francoske žganje. Nekoliko kapljic zadostuje, da tudi ti rečeš:

TO JE NAJBOLJSE

KAR SEM KEDAJ OKUŠAL!

Išči Elsafluid v vseh dotičnih poslovnicih, vendar pa zahtevaj samo pravi Elsafluid lekar narja Feller. Ako narociš naravnost, staneš s pakovanjem in poštino če se denar pošle naprej ali po poštvetu: 3 dvojnati ali 1 specijalna steklenica 24 din., 12 dvojnati ali 4 specijalna steklenica 84 din., 24 dvojnati ali 8 specijalna steklenica 146 din., 36 dvojnati ali 12 specijalnih steklenie 208 din.

Kot primot: Elza-obliž zoper kurja očesa 2 din. in 3 din.; Elza-mentolni črtniki 4 din.; Elza-posipalni prašek 3 din.; Elza-ribje olje 20 din.; Elza-voda za ustva 12 din.; Elza-kelinška voda 15 din.; Elza-šumski miris za sobo 15 din.; Glycerin 4 din. in 15 din.; Lysol, Lysolform 12 din.; kinečni čaj od 1 din. dalje; originalno Radikum francosko žganje velike steklenica 13 din.; Elza-mrčesni prašek 7 din.; strap za podgane in miši 7 din. Za primot se pakovanje in poština posebej računa.

Na te cene se računa sedaj še 5 odstot. doplačka. Adresirati natančno: EUGEN V. FELLER, lekar, Stubica Donja, Elzatrg št. 341, Hrvatske.

Kje Vi kupujete

Ore, verižice, prestane, ringčice, zapestnice, zlatino in srebrino, nakit in slične potrebščine?

Že 20 let znana odpošiljalna tvrdka in H. SUTTNER je uredila svoje poslovovanje zelo bobro za svoje odjemalce, tako, da more vsaj vrnilti predmet, kateregaj ne želi obdržati, a za denar se mu pošle vsak drug zahtevljenski predmet. Nimate tedaj nikake rizike in morete priviti do dobre, zanesljive

zadružnosti, katera Vam prihrami popravke in jazo; ravnotako Vam pošle vsak drug predmet iz zlata, srebra ali kovine v najlepši in najboljši izvedbi. Tu najdete vse; kar iščete za sebe ali za darila. Zahlevajte krasno ilustrirani cenik, za katerega Vam je treba poslati samo 2 dinara.

Opošiljalna tvrdka za ore:

H. SUTTNER, Ljubljana 992

BRZOJAVNE DROG

od 8-12 m dolge, od 18-22 cm debeline na tankem koncu

HRASTOV LES

razčagan na 1 m 20 cm za tašča ter

NAVADNI JAMSKI LES

rabi večje množine lesna tvrdka

Ernest Marinc, Celje

Kacudinska ulica 3

FOTOGRAF

Dolenc, Maribor, Meljska cesta 18,

se priprema društvom, ženitom, primicijam itd.

NABAVNO SREDŠTE ZA POLJOPRIVREDO STROJEVE

KRUNOSLAV STJEPAN JAKOVLIĆ K. D.

ZAGREB Brz. nasl.: «Poljostroj.»

Telefon 14-35.

Glavno zastopstvo Mc. Cormikovih tvoravina

International Harvester Company of America, Chicago

dovavlja takoj:

</

KUPUJE

se vedno le najboljše in najceneje za domačo potrebo vsakovrstno manufaktурно, kakor tudi tekstilno blago pri stari in zelo znani tvrdki
KAROL WORSCHE
Maribor, Gosposka ulica št. 10.
 !!! Perje za postelje!!!

LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU
pri 'BELEM VOLU'

sprejema hranične vloge in jih obrestuje počenši s 1. januarjem 1923 po:

5% brez odpovedi,
 5 1/2% proti enomesecni odpovedi,
 6% proti trimesecni odpovedi,

Večje in stalnejše vloge po 6 1/2% oziroma po dogovoru

od dneva vloge do dneva dviga. Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama.

Brez kisal

Brez sladkorja!

Brez salicila!

sploh brez vsakega dodatka se lahko s

„REX“ - konzervnimi steklenicami in aparatom

581 6-3

napravi brez truda vse vrste okusnih, zdravih in cenih domačih konzerv. V «REX» vkuhanje jagode, češnje, hruške, čeplje, jabolka, sploh vse vrste sadja se hranijo pri neizpremenjenem naravnem okusu in največji zdravilni vrednosti, brez vsakega dodatka leta in leta. — Ravno tako se ohrani za nedogledni čas vsak drugi živež, posebno vse sočivje (fižol, grah itd.), meso, klubase, pastete, gobe, ribe in drugo.

Po tovarniških cenah priporoča

Ivan Kovačič, Maribor, Koroška cesta 10

trgovina stekla in porcelana na veliko in malo.

Velika zaloga vsakovrstnega stekla, šip, ogledal, porcelana in kamenine, svečilk, kakor vseh v steklarsko stroko spadajočih predmetov po najnižji ceni.

Na drobno!

Na debelo!

Manufaktурно blago

po najnižjih cenah pri tvrdki

IVAN KOS, CELJE,

Prešernova ulica št. 17.

586

Na drobno!

Na debelo!

Zadružna gospodarska banka
Podružnica v Mariboru.

Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Izplača vsako vlogo na zahtevo takoj v gotovini.

Pooblaščeni prodajalec srečk državne razredne loterije.

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogu steklene in porcelanske posode svetiljk, ogledal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.
Najsolidnejše cene in točna postrežba.

P
O
Z
O
R

Tudi Vi se boste prepričali, da je v Vašo korist, ako si ogledate najprvo velikansko manufaktурno zalogu tvrdke

Alojz DROFENIK
„pri Solncu“
CELJE, GLAVNI TRG 9

predno kupite oblačilo.
Stalno velika zaloga vsakovrstnega inozemskega oblačilnega blaga.
Za obilen obisk se priporoča Alojz Drofnik.

V
A
Ž
N
O

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

PRIPOROČA SLEDEČE MOLITVENIKE:

a) Za otroke

Kvičku srca po Din. 27, 36, 39 in 40.
Rajski glasovi po Din. 38, 50 in 52.
Prijatelj otroški po Din. 6.50 in 7.50.
Kluček nebeški po Din. 20, 30.
Angelj varuh po Din. 11.

b) Za odrasle

Bogomila po Din. 15, 22, 25.
Pobožni kristjan po Din. 12.
Češčena Marija po Din. 14, 48, 60.
Marija varhinja po Din. 10, 36.
Sv. Alojzij po Din. 15, 34.
Nebesa, naš dom po Din. 42.
Skrb za dušo po Din. 15, 22, 30.
Sv. ura (velike črke) Din. 12, 15, 30.
Mali duhovni zaklad (velike črke) D 12.
Marija Kraljica po Din. 42.
Venec pobožnih molitev po Din. 40.

Venec pobožnih pesmi Din. 15.
Sv. Pismo, Evangelji in Dejanja apostolov po Din. 10.

Kvičku srca! Pesmarica (zl. obr.) D. 15.
Premišljevanja za celo leto I. in II. del.

Din. 32.

Družba vedenega češčenja. 2 molitveni ur. Din. 3.

Kratko navodilo za pobožnost M. B.

Kraljice srca Din. 5.

Vir življenja Din. 18.

Duša popolna Din. 20.

Duša spokorna Din. 20.

Bog med nami Din. 12.

Večno življenje (rdeča obr.) Din. 24.
(zlatna obr.) Din. 33.

Slava Gospodu Din. 18.

Nebeška hrana I. in II. del Din. 15.

Priprava na smrť Din. 16.

SPODNJEŠTAJERSKA
LJUDSKA POSOJILNICA

V MARIBORU, STOLNA ULICA št. 6, reg. z. z n. zav.

obrestuje od 1. novembra 1922 naprej navadne vloge po

5%/
%

Vloge na trimesecno odpoved po 5 1/2%. Stalnejše in večje vloge pa od 6 do 6 1/2%.